

ԱՐԾԻՎ A R D Z I V

Բ.Յ.Գ.Գ.Ն.Ս.-ի Պաշտոնաթերթ - Official Organ of the ARFYOC - Organe Officiel de la FRAOJC
Յունուար-Փետրուար 1997 - January-February 1997 - Janvier-Fevrier 1997

ՂԵՊԻ ԲՐԱՇԱՆԻՔՆԵՐՈՒ ԱՇԽԱՐԻ ARDZIV IN WONDERLAND ARDZIV AU PAYS DES MERVIELLES

FEATURING:

- INTERVIEW WITH PROF. CHAKÉ DER MELKONIAN-MINASSIAN
- COMPARITIVE CHART OF ARMENIAN, GREEK, ROMAN MYTHOLOGY
- PROFILE ON HOVANNES AIVAZOVSKI

ARDZIV
Editor-in-Chief
Garine Hovsepien

Administrator
Arminée Yaghejian

Board of Editors
Tina Soulahian
Sonia Chatoyan
Sonia Parseghian
Sarine Der Kaloustian
Verkine Khatchadourian
Nairi Basmadjian
Shant Jamgotchian

Ontario Correspondent
Shant Ghazarian

Director of Marketing
Minas Kelechian

Office
3401 Olivar Asselin,
Montréal, Québec
H4J 1L5 Canada
Tél.: (514) 331-6548
Fax: (514) 332-4870

Publisher
ARDZIV Armenian Youth of Canada

All rights reserved. Contents may not be reproduced in whole or in part without written permission of the publisher

Annual Subscription Rates: \$15 for members and non members, Single copy \$3, United States \$15US, Overseas \$20US.

GST is included in all domestic subscriptions.
Printed in Canada. Copies mailed in bulk.

Ձեր ճանուցումը Գանատայի
ամենատարածուն
երիտասարդական «ԱՐԾԻԻ»
պաշտոնաթերթին մէջ
անկասկած պիտի նպաստէ
ձեր հաստատութեան
վարձապան

**Place an ad in
ARDZIV today, so
that your
company may soar
tomorrow!**

Contact
Minas Kelechian at (514) 333-6278

«ԱՐԾԻԻ»-ի մէջ գտած յօդուածները կ'արտայայտեն կանոնք ստորագրողներուն կարծիքները միայն:
The views expressed in ARDZIV reflect solely the views of the authors themselves

TABLE OF CONTENTS

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ EDITORIAL

Ռիցարդական Աշխարհը.....	2
A journey to the land of mythology.....	2
Un voyage au pays de la mythologie.....	3

ՂԻՅԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ MYTHOLOGY

Յունական Ռիցարդական.....	4
Mythology 101.....	5
Comparative Chart.....	6
Հայկական Ռիցարդական.....	8
Ոսկեմայր.....	10
Dionysus: The God of Ecstasy.....	11
Հանդիպում Փրոֆեսոր Շաքե Միլաստանին հետ.....	12
Սարին Տեր Գալուստեան եւ Վերգին Նաչատուրեան	

ՏԵՍԱԿԷՏ

Երիտասարդություն.....	14
Շակո ժամկետան	

NEWS FLASH

News Flash.....	15
-----------------	----

ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆ

Բարեկենդան.....	18
-----------------	----

ՏԵԱՌՆԸՆԱՌԱՅ

Տեառնընդամաք.....	19
-------------------	----

ՓԱՌԱՏՈՆ

Ալգային եւ Յեղափոխական Երգերու Փառասուն.....	20
Գարոլին Չերեան	

ՄԱՍՆԱՃԻՂԷ ՄԱՍՆԱՃԻՂ

Մանածիղէ Մանածիղ.....	21
-----------------------	----

Բ.Յ.Ղ.Գ.Պ.Մ.

Վարիչներու Ղաստիարակչական սեմինար.....	22
Ընկեր մը	

STAGE 'N SCREEN

Suburbia.....	23
Another Dylan.....	23
Tina Soulahian	
N.	

CULTURAL

Hovannes Aivazovsky.....	24
Tina Soulahian	

CRITIC'S CORNER

Critic's Corner.....	25
Hovig Kalanjian	

TOP TEN

Top 10 misconceptions when you're 9 in Armenian school.....	26
---	----

POEM

Վահագնի ծնունդ.....	27
The Birth Vahagn.....	27

HOROSCOPE

The Horoscope.....	28
Psychic Sonia	

Դիցաբանական Աշխարհը

Առասպելը, աւանդավէպն ու դիւցապներգութիւնը վաղուց սրբեղծուած են գոյարեւ իրականութիւններ են մարդուն կեանքին մէջ: Անոնց ծնունդը կը համապատասխանէ մարդկութեան պատմութեան ծնունդին հետ, զուգահեռակի ընթացող բարեշրջութեամբ, եւ սակայն, առանել շեշտուած յայտնութեամբ մը՝ որոշ ազգերու մօտ: Այս երեքը զանազանող յարկանիշները ընդհանրապէս պարտ են մեր մտքերուն մէջ: Բերեւաբար, ահաւասիկ փորձ մը որ կը ձգտի ճշդել անոնց ծնունդը եւ սահմանել անոնց արարողութիւնն ու արժէքները:

Առասպելները, իրենց ծնունդէն ի վեր ծառայած են մարդուն, անոր հայթայթելով բացարձակութիւններ՝ բնական եւ այլ բնութիւններու շուրջ, զոր մարդը չէ կրցած հասկնալ: Այլ խօսքով՝ առասպելին կարեւորագոյն պաշտօնը եղած է մարդուն զգացնել ապահով եւ նուազ անկարող՝ անձանօթին նկատմամբ: Այսպէս՝ մարմնաւորուած ու խորհրդանշական եկեղեցական

արարողութիւններ եւ պատարագներ կը ներկայացնէին մարդկութեանց տեսլանայած կացութիւն մը, տալով այս վերջինին այն խաբէական երեւոյթ՝ որ ան կրնայ նպաստաւոր կերպով ազդեցութիւն բանեցնել ամէնօրեայ դէպքերուն ընթացքին վրայ:

...ահաւասիկ փորձ մը որ կը ձգտի ճշդել անոնց ծնունդը եւ սահմանել անոնց տարողութիւնն ու արժէքները:

Այս իրականութիւնները ապագայ սերունդներուն փոխանցելու եւ աւանդելու մղումով՝ գրաւոր խօսքը շուրջով փոխարինեց բերանացի եւ անգիր ճառերը: Այսուհետեւ՝ առասպելական պատմութեանքները զուրկ էին զանոնք փոխանցողներու բերած փոփոխութիւններէ եւ ընդհանրապէս ամէն տեսակի ազդեցութիւններէ: Առասպելներու բովանդակութիւնը կայունացաւ,

դարձաւ անմահ, օժտուեցաւ դիւցապական բնութիւնով, ծնունդ տալով ուստի՝ առաջին առասպելներուն եւ դիւցապներգութիւններուն: Այս վերջինները, առանել շեշտուելով տարբեր ազգերը զանազանող գիծերը, դարձան կարեւոր մէկ բաղադրիչ մը՝ ժողովուրդի մը մշակութային ժառանգութեան:

Այսօր, յառաջացած արուեստագրականութեան որպէս հետեւանք՝ առասպելին ու դիւցապներգութեան վայելած կարեւորութիւնը մեր կեանքին մէջ նուազած է: Նուազած՝ սակայն ո՛չ անհետացած: Մարդուն հետաքրքրութիւնը անձանօթին նկատմամբ այսօր կ'արտայայտուի տարբեր ոճերով, օրինակի համար՝ «science fiction»-ով:

Եթէ կ'ուզէք քիչ մը զուարճանալ եւ ինչու չէ՝ նաեւ երազել, եկէ՛ք. միացէ՛ք Անահիտին, Սասունցի Դաւիթին, Ճիւղիթընին եւ ուրիշներու, դէպի իրենց բնակավայրը՝ առասպելական աշխարհը . . . :

EDITORIAL

A JOURNEY TO THE LAND OF MYTHOLOGY

As far as humanity's collective memory can trace, myths, legends, and epics have always existed. Their birth and evolution is linked to that of the history of humanity and that of some nations in particular.

Many of us have a muddled understanding of the meaning of myths, legends, and epics, as well as of the characteristics that distinguish them from one another. From the age of time, myths have accomplished the role of offering explanations of natural and human phenomenon that human beings could not comprehend. When their reason was unable to pierce through the mystery and the unknown,

humans would resort to their imagination. Hence, the primary purpose of myths was to secure humans, to make

Many of us have a muddled understanding of the meaning of myths, legends, and epics, as well as of the characteristics that distinguish them from one another.

them feel less powerless against the unknown. Thus, religious rituals and sacrifices in relation to these myths would give humans the illusion of control and

hope for a form of power over their destiny, a form of positive influence on the course of events to come.

Furthermore, in order to transmit these realities and to purport them from generation to generation, written form soon replaced oral speech. That is when the first epics were born.

However, with the diversification of nations, each cultural community created its own mythic world where myths and further developed legends came to explain the nation's past and its historical and social evolution. While myths nourished man's thirst for knowledge, epics fulfilled its need for heroism

Un voyage au pays de la mythologie

Aussi loin que remonte la mémoire collective de l'humanité, les mythes, les légendes et les épopées ont toujours existé. Leur naissance et leur évolution sont associées à l'Histoire de l'homme en général, et à celle de certains peuples en particulier.

Cependant, beaucoup d'entre nous n'ont qu'une connaissance confuse et incomplète de leur origine et de leur signification.

Depuis la nuit des temps, les mythes ont servi d'explication aux phénomènes naturels et humains que l'homme ne comprenait pas. Lorsque la raison de l'homme était incapable de saisir les événements auxquels il était confrontés, l'imagination prenait le relais. La fonction première du mythe était donc de sécuriser l'homme, de lui permettre de se sentir moins impuissant face à l'inconnu. Ainsi les pratiques religieuses et les sacrifices en relation avec les mythes lui donnaient l'illusion de pouvoir influencer favorablement le cours des événements et par conséquent de mieux contrôler sa vie.

Il existe pourtant des caractéristiques propres à chacune de ces formes d'expression. Les mythes comblent le besoin de comprendre de l'homme, alors que les épopées relatent les aventures d'un héros courageux qui représente toujours une image exaltée de l'homme selon l'idéal d'une époque.

...beaucoup d'entre nous n'ont qu'une connaissance confuse et incomplète de leur origine et de leur signification.

De plus, avec la diversification des peuples, chaque communauté culturelle s'est créé un espace mythique plus spécialisé, destiné à expliquer le passé et l'évolution historique et sociale de sa nation.

Or, pour transmettre ces récits et les perpétuer de génération en génération, le discours écrit est bientôt venu remplacer le discours oral. Par conséquent, le texte écrit est devenu un élément important du patrimoine

culturel d'une nation.

Aujourd'hui, avec l'industrialisation et la technologie avancée, pourrait-on penser que les mythes et les épopées appartiennent à un passé révolu? La science n'est-elle pas capable de répondre à toutes les interrogations?

D'un autre côté, alors que l'intérêt de l'homme par rapport au mystère et l'inconnu demeure inchangé, on peut dire que les mythes et les légendes n'ont pas disparu mais ont plutôt évolué vers une dimension universelle et plus cosmique en abordant le domaine de science-fiction.

Dans ce numéro, nous vous invitons à un voyage au pays de la mythologie et de l'épopée, un voyage dans le temps et dans l'espace, où vous rencontrerez des personnages célèbres tels que Jupiter, Anahid, David de Sassoun.

Nous espérons vous divertir, vous faire rêver, et vous aider à mieux comprendre ces composantes fondamentales de toutes les cultures du Globe.

2↔

and marvel. Written form thus became an important part of a nation's cultural patrimony.

Currently, it seems that myths and legends take up less place in modern society. Science, technology, and advanced means of communication reduce the degree of mystery found in the events confronted by humans. Is that to say that human beings today are not creating their own, newer form of myths and legends? Can science fiction be considered as a way for humans to express or explain both their fascination and fear of the future and the unknown extra-terrestrial world?

In this issue, we would like to invite you on a journey to the land of mythology, legends, and epics. A journey through time and space where you will encounter famous characters such as

Jupiter, Dionysos, Anahid, and David of Sassoun. We hope to entertain you, to make you dream, and to help you fur-

ther understand the fundamental components of cultures of the Globe...

CASINO NIGHT IN MONTREAL

Կազմակերպություն՝
Հ.Յ.Դ.Գ.Ե.Մ. Լեւոն Շանթի և Բեկոր Աչոտ Մամուճարյան

որ անդիպիտի ունենալ
Շաբաթ, 14 Յունիս, 1997
Մոնթրեալի Հայ Կեդրոնի ներս
Ա. Ահարոնյանի սրահ
Տոմսակներու համար հեռագրեկ՝
Լեւոն Շանթի գրասենյակ (514) 331-5561

Մուտքի նուեր՝ \$20.00

ՅՈՒՆԱԿԱՆ ԴԻՑԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

Յունական դիցաբանություն կը կոչենք բոլոր այն պատմութիւններն ու առասպելները, որոնց բանագիրներն ու յուշարձանները ցոյց կու տան որ անոնք տեղի ունեցած են յունական աշխարհի մէջ, Զ.Ա. Թ. եւ Ը. դարերու միջեւ:

Այս դիցապէսները ստեղծագործութիւններն են յոյն մեծ բանաստեղծներու: «Իլիադ»-ը յունական առաջին գրուած վավերաթուղթն է, ուր կը գտնենք ամենէ վաղեմի յունական գրականութիւնը:

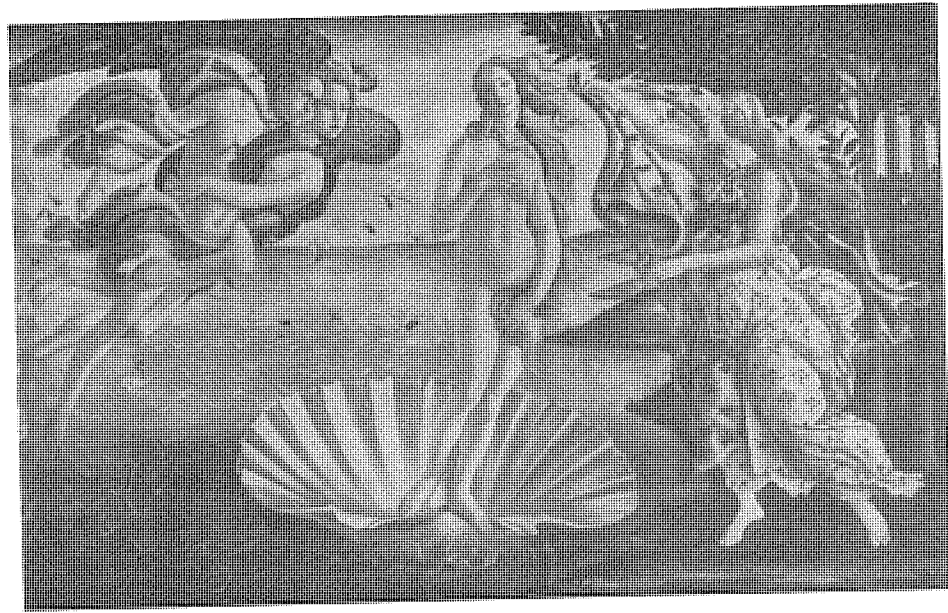
Յունաստանի ծնունդով, մարդ արարածը ինքզինք դրաւ տիեզերքի կեդրոնը եւ առաջին անգամ ունեցաւ այդ ինքնագիտակցութիւնը: Յոյներուն համար, տիեզերքն էր չաստուածները ստեղծողը, եւ ո՛չ հակառակը: Չաստուածներէն առաջ կը գտնէինք երկինքն ու երկիրը (Ուրանոսն ու Գէա), որոնք առաջին ծնողները գոյացան. անոնցմէ ծնան թիթանները, իսկ չաստուածները՝ անոնց թոռներն էին: Թիթաններէն ամենէ կարեւորն էր Գրոնոս(Լապիներնով՝ Սաթիրներ), որ իշխեց բոլոր միւս թիթաններուն, մինչեւ որ իր պաւակը՝ Չէսը(Ճիւրիթը), հօրը գահընկեց քրաւ ու իշխանութեան փորացաւ: Իսկ Գրոնոս՝ փախաւ դէպի Իփալիա:

12 Մեծ Ողիմպիականները

12 մեծ Ողիմպիականները կ'իշխէին չաստուածները, որոնք յաջորդեցին Թիթաններուն: Կ'ապրէին Ողիմպոս լեռան վրայ,

որուն մասին մեծ բանաստեղծ Հոմէրը կ'ըսէ որ հոն ոչ կը ծիւնէ, ոչ կ'անծրեւէ եւ ոչ մեծ հով կը խանգարէ այդ տեղի խաղաղութիւնը: 12 մեծ Ողիմպիականները կը կազմէին աստուածային ընտանիք մը.

- 1) Չէս(Ճիւրիթը), իրենց պետը որուն կը յաջորդէ իր երկու եղբայրները: 2) Փոսէյդոն(Ներթիւն)
- 3) Հափէս(Փիւթոն) 4) Հէստիա(Վէսթո)
- 5) Հէրա(Ճիւնոն), Չէսի

- կինը 6) Արէս(Մարս), իրենց որդին: Չէսի պաւակները՝ 7)Աթէնա(Մինըվ)
- 8) Ափոլոն 9) Աֆրոդիթ(Վէնիս)
- 10) Հէրմէս(Մերքիւր) 11) Արդէմիս(Տիան) եւ վերջապէս՝ 12) Հէֆայիստոս(Վուլքէյն), Հէրայի որդին:

Չէս

Չէս եւ իր եղբայրները կը տիրէին տիեզերքը ու անոր բաժանումը տարածաուած էր թուահանութեամբ: Կը պատկերացուի իբրեւ տարբեր չաստուածներ միաւորող պետը Ողիմպիականներուն ու այդ պատճառով եղած է ամենէ մեծաւորն ու փառաւորը: Չէս ունեցած է բազմաթիւ

սիրային կապեր, որոնք խորամանկութեամբ կրցած է պահել իր կնոջմէն՝ Հէրայէն: Արծիւը եղած է իր նախընտրած թռչունը, իսկ ընկուզենին՝ իր սիրած ծառը, որուն տերեւներու շշիւնով իր կամքը կ'արտայայտէր:

Հէրա(Ճիւնոն)

Հէրա, միաժամանակ Չէսի կինն էր ու անոր քոյրը: Ան ամուսնութեան խնամակալն էր ու մեծ խնամքով կը նայէր ամուսնացած կիները: Սակայն, անոր վայրոյթը անբաղդատելի էր ու երբէ՛ք չէր մոռնար նախափինք մը: Հէրա պատճառ եղած էր Թրոյի պատերազմին, որովհետեւ Թրոյի մը համարձակութիւնը ունեցած էր ուրիշ չաստուածուհիի մը գեղեցկութիւնը անելի գնահատելի գտնելու: Կովս ու սիրամարգը իրեն փրամադրուած էին ու Արկոսը իր նախընտրած

բաղաքն էր:

Փոսէյդոն(Ներթիւն)

Փոսէյդոն կ'իշխէր ծովը ու Չէսի եղբայրն էր, որուն միայն ինք կը յաջորդէր կարեւորութեամբ: Յոյներու համար, ծովը ըլլալով մեծ կարեւորութիւն մը, Չէսի փոխանորդին տուած էին անոր խնամքը: Փոսէյդոն միշտ կը պատկերացուի երաժան մը իր ձեռքին, նետ մը երեք ծայրով, որով կրնար վերցնել ու փարածել ամէն ինչ: Կը հեփաքըրուէր ոչ միայն ձիերով, այլեւ՝ ցովերով:

Հափէս(Փիւթոն)

Չէսի երրորդ եղբայրը՝ Հափէս, խնամակալն էր ընդերկրին ու

MYTHOLOGY 101

Mythology began when primitive man desired to explain a universe he did not understand. He created stories about everything that puzzled him, such as the appearance and disappearance of the stars, the moon, and the sun. Therefore, mythology represents man's first attempt at science, at finding-out who made the universe, and at establishing a relation to "The Maker", God.

As man's knowledge and understanding grew, man's ideas of God developed and changed. The idea of one god did not always exist: our ancestors believed in many gods. They believed that a spirit, which they named and worshipped, induced each natural phenomenon.

For men who lived in very ancient times, everything had a life of its own: not only the forces of nature, but stones, trees, and even man made objects, because such things help humans. In fairy tales, chairs and tables talk. These stories derive from religious beliefs from the time when man thought everything was given the same five senses that he had, and that everything had the same power to feel.

Primitive man felt animals were more powerful than he was and could therefore protect him from all that he feared. As a result of these beliefs, images worshipped by man in primitive times were often shaped as animals: the Egyptian gods had bodies of men but the heads of lions or cats, and the Aztecs of Mexico worshipped monsters in the shape of feathered serpents.

When men banded together to build towns, cities, and nations, they established laws for the welfare of everyone. They also brought their beliefs together and created a religion. They gave each god a name and described the extent of their powers. From the worship of these gods derived standards of wrong and right, so that codes of honour and behaviour developed.

The mythologies of the world tell the tales of the ways of nature, the history of the earth, the way in which life was sustained. It is fascinating how the mythologies of people in separate sections of the earth are strikingly similar.

Greek mythology existed as a religion 500 years before Christ. In fact, a

great part of our language, our ideas of beauty, and some of the most beautiful poetic stories of our literature derive from Greek mythology.

Greek mythology resembles other mythologies in that the forces of nature were given personalities and were worshipped; however, there is no worship of animals. Their gods were portrayed as being like men and women, only more heroic in stature and more perfect in beauty. The Greeks also gave their gods some human characteristics. The gods were jealous and envious; they were not all loving, nor all kind. Only Zeus, the greatest of all gods, was deemed as being "The Just".

Roman mythology is borrowed from the Greeks. When Rome conquered Greece, the Romans took-in the Greek gods. They changed the names of most of them and combined them with gods of their own. The Romans renamed the twelve Olympians, but two of them, Pluto and Apollo kept their names.

N.

Source: Compton's Encyclopaedia

4<

մեռելներու աշխարհին: Սակայն, մահուան չաստուածը չէր: Ջայն կը կոչէին Նաեւ Փլիթոն, որ չաստուածն էր գեպնի փակ բոլոր հարստութիւններուն ու թանկագին քարերուն: Անոր կինն էր Գորէ, զոր հապէս գեպնէն մէջ բերաւ ու վայն ըրաւ դժոխքի թագուհին:

Աթէնա (Մինըվ)

Աթէնա Ջէսի աղջիկն էր, սակայն ոչ մէկ մայրէ ծնած էր: Բաղաքի չաստուածուհին էր, կեանքի, արուեստի եւ երկրագործութեան խնամակալն էր: Աթէնա երեք կոյս չաստուածուհիներէն կարեւորագոյնն էր: Ոինք կը կոչէին Փարթէնոս կոյսը, ու իր փաճառն էր Փարթէնոնը: Կը պապկերացնէր իմաստութիւն, ողորմութիւն ու զգաստութիւն (chasteté): Աթէնքը իր քաղաքն էր, ձիթենին՝ իր ծառը ու

բուն՝ իր կենդանին:

Արլոն (Արլոն)

Ջէսի եւ Լէթոյի պաւակը, ծնած է Տէլոս կղզիին վրայ: Իրապէս, չաստուածներու ամենէ «յոյն» ինք կ'ընթանայ: Լոյսի ու ճշմարտութեան չաստուածն էր, որուն շրթներէն երբէ՛ք կեղծիք մը չէր ելլէր: Երաժիշտն էր որ կը հմայէր Ողիմպոսը:

Արփեմիս (Տիան)

Արփեմիս Արլոնի երկտեղակ քոյրն էր, ծնած Ջէսէն եւ Լէթոյէն, եւ Ողիմպոսի երեք կոյս չաստուածուհիներէն մէկը կը հանդիսանար: Ան վայրենի կենդանիներու չաստուածուհին էր, ու չաստուածներու որսապետն էր: Նաեւ՝ երիտասարդութեան խնամակալն էր:

Աֆրոդիթ (Վէնիս)

Սիրոյ եւ գեղեցկութեան չաստուածուհին՝ կը հրապուրէր (séduire) եւ կը խաբէր բոլորին, ըլլայ մարդ թէ չաստուած: Խնթուքի չաստուածուհին՝ կը, ծաղրէր բոլոր անոնց, որոնք իր խորամանկութեամբ սիրաշահած էր: Իրապէս անդիմադրելի չաստուածուհի մըն էր, որ իմաստուններուն հոգին իսկ կը գրաւէր. այդ պապճառով ոսկեայ չաստուածուհին էր:

Հոռմեյայիները վիճքը Նոյն կերպով կը ներկայացնէին: Գեղեցկութիւնը իրեն կ'ընկերանար: Հովերն ու ամպերը Աֆրոդիթէն կը խուսափէին, հողը՝ իր քայլերուն փակ ծաղիկներու գորգի մը կը վերածուէր. իսկ ալիքները՝ կը սկսէին ծիծաղիլ: Չաստուածուհիին ամէն մէկ շարժումը կ'արտադրէ հրաշալի լոյս եւ առանց իրեն՝ ոչ կայ խիստ եւ ոչ կայ հրապուրանք: Աֆրոդիթ

⇒ 10

MYTHOLOGY

COMPARITIVE CHART

ROMAN GOD	GREEK EQUIVALENT	DESCRIPTION
<i>Jovis, Jupiter</i>	<i>Zeus</i>	<i>Supreme organizer of the universe God of the sky and the atmospheric phenomena Sovereign and father: protector of social order and human groups of the home and the personal possessions God of justice, savior, and protector of hosts God of the Oracles</i>
<i>Neptune</i>	<i>Poseidon</i>	<i>God of the raging seas, protector of sailors and fisherman shaker of ground, author of earth tremors and of spring waters Husband of the earth, master of mysterious depths God of fertility Tamer of horses</i>
<i>Pluto</i>	<i>Hades</i>	<i>God of the underworld Monarch and warden of the dead Master of the underground rides of the earth</i>
<i>Juno</i>	<i>Hera</i>	<i>wife of Jupiter Protector of legitimate and of all women marriages Assists births or presides births Fertility Protector of palaces, high and sacred places, and of cities</i>
<i>Diana</i>	<i>Artemis</i>	<i>Protector of nature, the wilderness, and of ani- mals and their offspring Goddess of hunting Protector of trees, goddess of flora, of spring, and of waters Protector of women's lies, prepares women for marriage, watches over births, and raising of chil- dren</i>
<i>Venus</i>	<i>Aphrodite</i>	<i>Fertility: Union and procreation, fertility of the earth raises children Love: Desire and emotions Waters: Spawn from the sea, she insures safe navi- gation</i>
<i>Hestia</i>	<i>Astia</i>	<i>Eternal virginity Incarnation of fire Guardian of the perpetual fires</i>
<i>Minerva</i>	<i>Athena</i>	<i>Guardian of the fortified palace, of the home, children, adolescents, and of health Protector of housework, textiles, ceramic, and</i>

MYTHOLOGY

COMPARITIVE CHART

ROMAN GOD	GREEK EQUIVALENT	DESCRIPTION
		<i>goldsmith's trade</i> <i>Protector of hereos and cities in times of war</i>
Mars	Ares	<i>God of war, carnage, and gory battle</i> <i>Incarnation of brutal force</i>
Vulcan	Hephaistos	<i>God of crafts</i> <i>Master of volcanoes and fire</i> <i>Divine blacksmith, master of fire arts</i>
Mercury	Hermes	<i>God of stones, of travelers, merchants, and of the marketplace</i> <i>Guide of souls</i> <i>Protector of limits, of property, of the threshold of the flock</i> <i>God of communication</i> <i>Messenger of Zeus:Protector of servants</i> <i>God of eloquence and of rational discourse</i> <i>Protector of the stadium and gymnasium</i>
Ceres	Demeter	<i>Fertility of the sown earth</i> <i>Initiator of humans to the mysteries of fertiliza-tion, of the continuation of life, and of the after-life after-world</i>
Bacchus	Dionysos	<i>God of flora, cultivation of the vineyards and of wine</i> <i>God of fertility of the earth</i> <i>God of animal fertility</i> <i>God of inspiration, theater, poetry, festivities</i> <i>God of ecstasy, mystic delirium, enthusiasm, union to the divinty, and of freedom</i>
Apollo	Apollo	<i>Archer who spread brutal death and plague</i> <i>Protector and healer</i> <i>Purifier: halt vengeance, introduces morality and measure</i> <i>Legislator and protector of men</i> <i>Poet and Oracle</i> <i>Master of animals,destroyer of harmful animals</i> <i>God of the sun</i>

Բայկական դիցարանություն

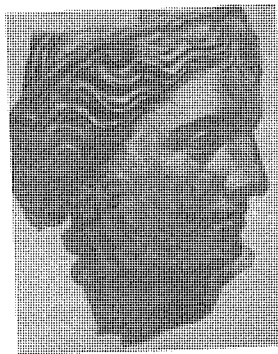
Չաստուածներ	Նկարագրություն
Արամպդ	Բայկական դիցարանի գերագույն աստուածը, աստուածներու արարիչը և Բամարուէր ժամանակի որդին, Երկնքի ու Երկրի աստուածը
Անահիտ	Պտղաբերության, արգասաւորութեան, ծննդաբերութեան եւ վաղ շրջանին նաեւ ռազմի աստուածուհի Ա.թ.ա. (մեր թուականէն առաջ) 1 դարուն, Բայկական պետութեան գլխաւոր աստուածուհին էր Կոչուած էր նաեւ «սնուցող մայր», «ոսկեմայր», «ոսկեմատն», «ոսկեծղի»
Աստղիկ	Սիրոյ եւ գեղեցկութեան աստուածուհի
Արեգ	Արեւի պաշտամունքը մարմնաւորող աստուած յետագային, Արեգ դիտուած է իբրեւ արական մարդակերպ աստուած Յետագային, նոյնացուած է նաեւ Տիրի եւ ապա՝ Միհրի հետ. ոմանք նոյնիսկ նոյնացուցած են զինք Վահագնի հետ
Գիսանէ	Բայկական հեթասոնական աստուած, որուն վերագրում է հնդկական ճագում Անունը աւանդաբար բացատրուած է «գես» (ճամ, մալ) բառով՝ երբ ինքը եւ իր տաճարի սպասաւորները ունեցած են երկար մալեր
Ծովինար	Ջուրի ճովու, անձրեւի աստուածուհին հրեղէն, ցասումնալից էակ է, որ ամպրոպի ժամանակ կը խաղար ամպերուն մէջ եւ պատուհասող կարկուտ կամ պտղաբեր անձրեւ կ'ուղարկէր մարդկութեան
Բայկ	Բայ ժողովուրդի անուանադիր նախնին եւ ռազմի գերագոյն աստուածը անձնաւորած է Արարատ Երկրի հզորութեան, անկախութեան, Բայկական լեռնաշխարհի ցեղերու համախմբման եւ Բայ ժողովուրդի ինքնահաստատման զաղափարը Դիտուած է որպէս Արարատեան տէրութեան տակ համախմբուած ցեղային իշխաններու «գերագոյն հայրը»
Միհր	Կենսատու լոյսի, մաքրութեան, բարութեան, ճշմարտութեան եւ աւելի ուշ՝ արեգակի աստուածը յետագային համարուած է ալատարար մարտիկ կամ փրկիչ (մեսիա), որը Երկրորդ զալստեամբ աշխարհին ալատելու էր չար ոգիներէն ու մահէն, ստեղծելով Երկրային Երանելի թագաւորութիւն
Նանէ	Իմաստութեան եւ ողջախոհութեան դիցուհի

Ռայկական Դիցաբանություն

Ջաստուածներ	Նկարագրություն
Վահագն	Պատերազմի, քաջության եւ յաղթանակի գերագոյն աստուածը Ոմանք վինք նկատած են որպէս արեգակնային աստուած Ըստ առասպելներու, կենսատու լոյս անձնաւորող Վահագնը, որպէս քաջ որսորդ կը մարտնչէր խաւարը, չար ու վնասակար ուժերը մարմնաւորող վիշապներուն դէմ: Այս պատճառով, վինք անուանած են «Վիշապաքաղ» Իբրեւ ռազմի աստուած՝ Վահագնը նոյնացուած է այդ գաղափարը խորհրդանշող Մարս մոլորակին հետ
Վանատուր	Բիրրնկալութեան աստուած Բամարուած է պանդուխտներու, օտար ծամբորդներուն հովանաւորը, անոնց ապաստան, օթեւան տուողը
Տիր	Դպրութեան, պերճախօսութեան, գիտութիւններու եւ արուեստներու աստուածը Բամարուած է Արամապդ աստուածահօր ատենադպիրն ու սուհանդակը, մարդկանց ծակատագրի գուշակն ու երազներու մեկնիչը, անոնց չար ու բարի գործերու գրանցողը, ննջեցեալներու հոգիները «անդրշիրիմեան աշխարհ» ուղեկցողը

Ռայկական	Յունական	Բռոմէական
Արամապդ	Zeus	Jupiter
Անահիտ	Artemis	Diana
Աստղիկ	Aphrodite	Venus
Արեգ	Helios	—
Ծովինար	Ledo	Rhea
Արհր	Hephaistos	Vulcan
Նանէ	Athena	Minerva
Վահագն	Apollo	Apollo
Տիր	Apollo	Hermes / Mercury

Պսկեսաշք

հայ դիւցաւներգութեան ամենէ գլխաւոր չաստուածուիներէն մին՝ Անահիթ գեղեցկուհին կոչուած էր նաեւ «Սուկոյդ Մայր», «Ոսկեմայր» ու «Ոսկեծիր» եւ կը համարուէր պողաքերութեան, ծննդաքերութեան եւ հին շրջաններու, ինչպէս նաեւ ռազմի աստուածուհին: Անոր անուամբ կոչուած էր հայկական հեթանոսական փոմարի, ամսուան 19-րդ օրը:

Անահիթին պաշտամունքը մինչեւ Փոքր Ասիա, Յունաստան եւ Նոյնիսկ հռոմ փարածուեցաւ. այս պատճառով, ան կը սեպուէր հայ պեղութեան գլխաւոր թագուհին:

Քրիստոսէ առաջ Ա. դարուն, հայ դիւցաւներգական աւանդութիւններուն համաձայն, Անահիթ, որ կը համապատասխանէ յունական Արքեմիսին ու հռոմէական Տիանային, Արամաստի դուստրն էր:

Անահիթի կերպարանքով մեհեաններ կը գրնուէին Արքաշափի, Բագարանի, Աշտիշափի եւ այլ վայրերու մէջ, սակայն անոր գլխաւոր մեհեանը կը գրնուէր Բարձր Հայքի Եկեղեցի գաւառը, ուր չաստուածուհին պաշտամունքը այնքան բուռն էր որ ամբողջ գաւառը անուանած էին Անահիթական:

Մեր թուականէն առաջ 34-րդ թիւին, հռոմէացի փնտրորներ՝ փորավար Մարկոս Անփիոսի հովանակաւորութեան փակ, կողոպտեցին Երվակայի Անահիթի աշխարհահռչակ փաճառը՝ քայքայելով աստուածուհին ոսկեծոյլ արյանը եւ

որպէս աւար բաժնեւոր վիրենց միջեւ:

Նաւասարդի սկիզբը (Օգոստոս 15), հայերը կը նշէին Անահիթի փօնը, որ կապուած էր բերքահաւաքի հետ: Չաստուածուհին կը մաքուցանէին առաջին, բերքը, անոր ոսկիէ, արծաթէ, պղինձէ կառուցուած արձանները վարդաքելով պողաքեր ծառերու դալար ճիւղերով շինուած պսակներով:

Տօնախմբութիւններուն ընթացքին, բազմաթիւ ուխտաւորներ կը հաւաքուէին Անահիթական մեհեաններուն շուրջ, օրեր փնտրող աղօթքներ, երգեր եւ խնճոյքներ կատարելով:

Անահիթի կը նուիրուէին ցուլեր, որոնք չաստուածուհին իբրեւ վոհ մաքուցանելով՝ կը մորթէին, անոնց արիւնը կը ցայէին ժողովուրդին վրայ (իբր մկրտութիւն) եւ կը խմէին: Այս ծեսը կը կոչուէր փափաքաբոյս:

Քրիստոնէութեան ծագումէն ետք, Անահիթի պաշտամունքը փոխարինուեցաւ Սուրբ Մարիամ Աստուածածինի պաշտամունքով: ԺՌ. դարու վերջաւորութեան, Երվակայի շրջանը գրնուող Սափաղի մէջ, գրնուած է Անահիթ աստուածուհին վերագրուող պղնձածոյլ գլուխ մը, փոր պահուած է Բրիտանական թանգարանին մէջ:

56
ճանչցուած է իբրեւ դաւաճան եւ չարահնար. մարդոց վրայ ունէր չարաղէտ կործանիչ ոյժ մը:

Աղանիս իրեն փրամադրուած թռչունն էր, իսկ մրտենիս՝ իր ծառը:

Հերմես (Մերքիւր)

Հերմես ծնած էր Ջէսէն եւ Մայայէն: Իր շարժումներով արթուն եւ շնորհաշուք էր: Չաստուածներէն ամենէ ճարպիկն ու նենգաւորն էր, եւ այդ պատճառով՝ Հերմես գողերու չաստուածն էր: Ասոր կողքին, առեւտրորի չաստուածն էր եւ հոգիները կ'ուղղէր դէպի իրենց վերջնական հանգստափայտին:

Արէս (Մարս)

Արէս, պատերազմի չաստուածը, աստուածորդին էր Ջէսին եւ Հերային: հռոմէր, Արէսը կը նկարագրէ իբր մարդասպան եւ միաժամանկ շար թոյլ անձնաւորութիւն մըն է որ կ'արփատուէ երբ կը փանչուի եւ կը փախչի՝ երբ վիրաւոր է:

Պատմութեան մը մէջ, եղած է Աֆրոդիթի սիրահարը: Իրեն փրամադրուած թռչունը անգղն է, իսկ կենդանին՝ շուկը:

Զաղէյ՝ Սոնիա Բարսեղեան

Աղբիւր՝ *La Mythologie: ses dieux, ses héros, ses légendes.*

Զաղէյ՝ Ն.

Sarel..
Art Eldor
Fashion Accessories
Accessoires de Mode
1420 Coteau, Montreal, QC, H3G 2H2
Tel: (514) 387-9535 Fax: (514) 382-9029
www.sarelart.com

Azimut
Imprimerie • printing
tél.: 514 - 481 - 1025
fax: 514 - 481 - 1843
2100a girouard suite 2 mtl. qc. h4a 3c3

Dionysus: The God of Ecstasy

Of all the gods of Roman and Greek mythology, Dionysos(also called Bakkhos and Lakkhos) is certainly one of the most interesting. Many plays have been written about him and much literature has tried to analyse his "raison d'être". This article will try to at least touch the surface of the tumultuous existence of Dionysos by dissecting one of the many plays written about him. Euripedes' Bakkhai, deals with this complexe god, and tries to reveal certain elements pertaining to social status in Ancient Greek society through a fictitious(or partly fictitious) plot.

Son of Zeus and his secret mistress Semele(a mortal from Thebes), Dionysos was initially aborted by his mother. Zeus had felt pity for the fetus so he pressed it into his thigh until it was time for the baby to be born. So Dionysos was born from his father's body, with horns on his head and snakes writhing in his hair.

No one in Thebes believed the fact that Dionysos was part-man, part-god. Especially not Semele's sisters, until they(and all other women of Thebes)were said to have been driven mad by Zeus' illegitimate child.

Insane and crazed, the women left their homes and ran up to the mountains at night, to frenziedly worship their newly beloved god. Something that rendered the Theban men, and most of all king Pentheus, absolutely furious; hence the king sent out his thugs to capture Dionysos.

When he was brought in front of the king, Dionysos tried to seduce him. Snapping out of the trance, Pentheus had the prisoner's hair cut off and threw him in jail.

As god of vengeance, Dionysos first caused an earthquake that de-

stroyed the prison holding him. As Lord of emotions, he drove the king mad and enticed him into becoming a transvestite, to spy on the women during their nightly escapades into the mountains.

However, this was all a machination, because as soon as the king was led out of the city, Dionysos set Pentheus up in a tree and summoned the pack of Mad Women to kill and dismember him. The mother of the king, Aguae, led the

solidarity and power, independant from the control of men. Even at the physical level, Dionysos is portrayed as being "effeminate" and "seductive", two terms pertaining to women.

The complexity of Dionysos is particularly interesting to study. The god possesses two faces: a benign one he shows to those who worship him and adhere to his rituals; in paradox, to those who reject him, he shows his face of destruction and death.

Women's status in Ancient Greece left much to be desired. They had no right of any kind, were kept in guarded seclusion within the innermost chambers of the house, and were absolutely forbidden education beyond the skills necessary for housekeeping. They had neither the right to decide whom to marry, nor the right to possess any property of their own. Basically, they were non-persons.

Ironically, concubines, ex-slaves, and prostitutes had complete freedom, were sexually and economically

independent, and were often very well educated. The "madness of Dionysos", inflicted upon the women, was able to free them of the patriarchally imposed definitions of self, womanhood, and sanity.

Another element, transvestite practices, is certainly a matter for discussion. These practices were long associated with Dionysian religion in Antiquity and were mostly accepted in society as legitimate. In plays, for example, women's roles were always taken on by men.

"Dionysos born of Semele in more recent times was quite soft and delicate of body, by far excelling others in beauty

attack and then returned to the city with her son's head. Suddenly regaining her sanity, she reels in agony at what she has done, when Dionysos appears to her out of nowhere, furious, and bannishes her immediately.

Two important rites practiced nightly by the Theban women were the mountain dancing and the raw-flesh sacrifices. They represent, in a certain way, "the throbbing for release against the arbitrary restraints of conventional behavior and values." A sort of feminism born amidst the patriarchal model instilled in Ancient Greece and Rome at that period in time. Somehow, the "madness of Dionysos" enabled Theban women to come together and feel their

Հանդիպում՝ Փրոֆէսոր Շաֆէ Մինասեանին Հետ

«Արծիւ»-ի Յունուար-Փետրուար թիւին նիւթն ըլլալով դիցաբանութիւնն ու առասպելները, խմբագրական կազմը յաւելալ Կրեդիթութիւններ ուզեց ունենալ հայ գրականութեան ամենէն նշանաւոր դիւցազներգութեան՝ «Սասունցի Դաւիթ»-ի մասին: Բերեալաբար, դիմեցինք փրոֆէսոր Շաֆէ Մինասեանին:

Հարցում- Ի՞նչ է Կարբերութիւնը դիցաբանութեան (mythologie), դիւցազներգութեան (épopée) կամ աւանդավէպին եւ առասպելին (légende) միջեւ:

Այս երեք բառերը, հասկացողութիւնները, յաճախ իրարու հետ կը շփոթուին բայց զանազանելու համար լաւագոյն միջոցը՝ բառերուն իմաստին դիմելն է: «Դիցաբանութիւն»՝ այսինքն աստուածներու մասին պատմութիւնն է: «Դիւցազներգութիւն»՝ այսինքն դիւցազուններու կամ դիւցազնական արարքներու մասին երգեր եւ «աւանդավէպ» կամ «առասպել»՝ մեր հին աւանդութիւններուն շուրջ պատմութիւն:

Բոլորն ալ ժողովրդական ծագում ունին, ժողովրդին կողմէ ստեղծուած են եւ ժողովրդական երեւակայութեան մեծ բաժին մը ունին իրենց մէջ: Իսկ աւելի մանրամասն կերպով իւրաքանչիւրին վրայ եթէ կեդրոնանաք, կը տեսնենք որ այս ընդհանուր յարկանիշներէն զատ դիցաբանութիւնը աւելի շատ կապ ունի բնութեան ուժերու կամ աստուածներու վերաբերեալ ժողովրդի հաւատալիքներու կամ գերբնական ուժերու հետ. ուժեր՝ որոնք ժողովուրդը չէ կրցած բացատրել: Այս հանգամանքը ունեցող կացութիւններու շուրջ մարդիկ պատմութիւններ ստեղծած են: Մարդոց էութեան իմաստին վերաբերող պատկերացումներու վրայ կը հիմնուին այս բոլորը:

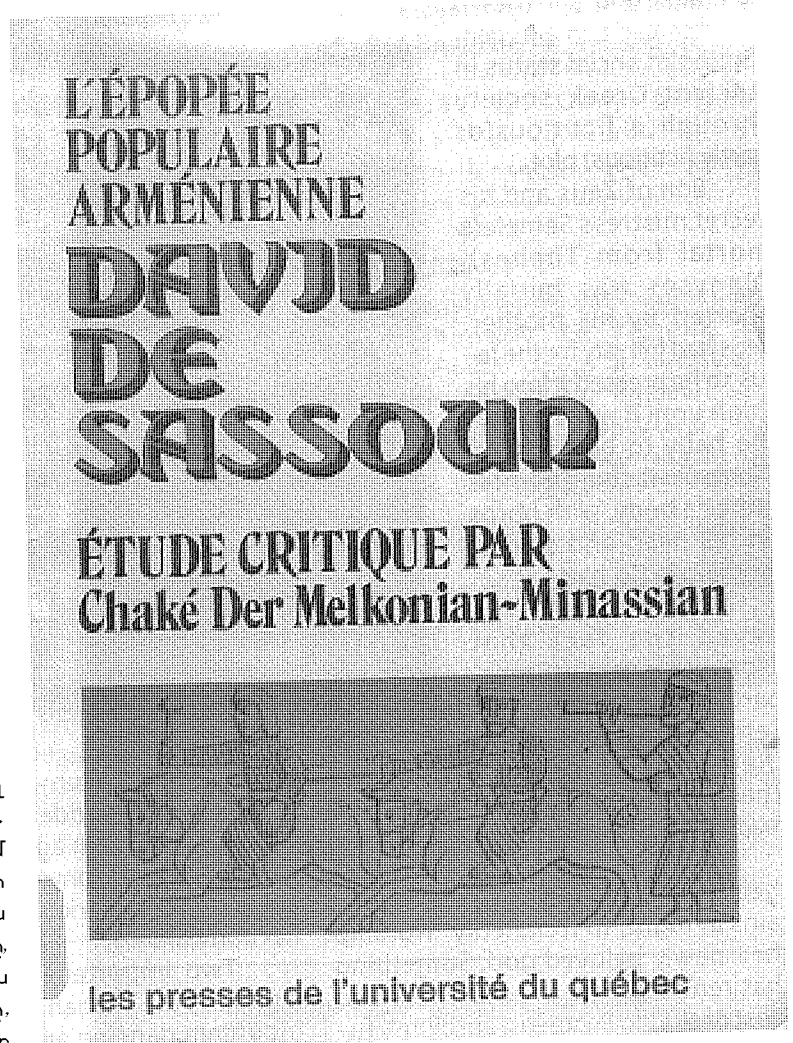
Դիւցազներգութիւնը

«դիւցազուն» բառէն կու գայ եւ կը նշանակէ քաջութիւն. քաջութեան արարքի մը հերոսին վերաբերող պատմութիւնն է: Ընդհանրապէս, դիւցազներգութիւնը մեծ հերոսի պատմութիւնն է, իսկ դիցաբանութիւնը կը բաղկանայ անջատ-անջատ նիւթերէ եւ պատմութիւններէ:

Հարցում- Որո՞նք են դիւցազնավէպի մէջ յարկաւորութիւնները: Կրնա՞նք նման յարկութիւններ գտնել «Սասունցի Դաւիթ»-ի դիւցազնութեան մէջ:

Ազգային ժողովրդական դիւցազնավէպերը կ'աւելցենք հետապնդելով ընդհանուր առմամբ իրենց մէջ կը խորացնեն հետեւեալ կէտերը. ազգի մը կամ ժողովուրդի մը կրօնական հաւատալիքները, ազգային առասպելները, ազգի մը բարոյական խորհրդանիշները, տեղական հերոսական արժէք ներկայացնող յիշատակելի դէպքերը, որոնք յետոյ ամբողջ ազգին կը վերագրուին, ժողովուրդին կամ ազգին ընդհանրական երեւակայութենէն եւ հեթանոսական ու քրիստոնէական հաւատալիքներուն միախառնումէն

յառաջացած ազգային, կրօնական հաւատամքը: Ասոնք ամէն ազգի հոգեւոր եւ բարոյական արժէքներն են, որոնց վրայ հիմնուած է ազգին ինքնութիւնը՝ ընկերային, տնտեսական, պատմական ամբողջութեան մը ձեւին փակ: Մեր պարագային, ասիկա մասնաւորաբար ճիշդ է, որովհետեւ նոյնիսկ մեր քրիստոնէական

վարուելակերպին կամ սովորութիւններուն մէջ մեծ թիւով մնացորդներ կան հեթանոսական շրջանի հաւատալիքներէն կամ արարողութիւններէն: Մեր դիւցազնավէպը կը ներկայացնէ ամբողջ ազգին հաւաքական փորձառութիւնը: Ասոր մէջ կը

մտնեն մեր ազգային յոյսերը եւ վախերը, բարոյական նկարագիրը, կրօնական հաւատալիքները, պատմութեան ընթացքին ունեցած փորձառութիւնները եւ անոնցմէ քաղած դասերը, չարի ու բարիի յաւիտենական պայքարին մասին մեր հասկացողութիւնը:

Ազգ մը այս ձեւի միայն մէկ դիւցազնավէպ կրնայ ունենալ: Երկրորդ մը՝ անոր կրկնութիւնը միայն կրնայ ըլլալ: Դիւցազնավէպը, ազգային ըլլալով հանդերձ, իր մէջ կը պարփակէ համամարդկային արժէքներ, որովհետեւ մարդոց զգացումները ամէն տեղ նոյնն են: Ճիշդ է որ ազգային դիւցազնավէպը իր իւրայատկութիւնները ունի, որոնք սահմանուած են ընկերային, տնտեսական, աշխարհագրական տուեալներով եւ պատմական փորձառութիւններով: Ասոնք ամէն մէկ ազգի համար տարբեր կ'ըլլան: Բայց ինչ որ զգացումներուն կը վերաբերի, ամէնքին համար նոյնն է, համամարդկային է:

Եթէ «Սասմայ Ծները» բաղդադենք ուրիշ ազգային դիւցազնավէպերու հետ, կը տեսնենք թէ ամէն տեսակետով տիպար դիւցազնավէպ մըն է, որովհետեւ իր մէջ կը խառնուին քիչ առաջ յիշուած բոլոր յարկանիշները հայ ժողովուրդի ծնունդէն, հայկ նահապետէն մինչեւ մեր օրերը, մեր ազգային նկարագիրը, ձգտումները, բարոյական հասկացողութիւնները: Բոն յիշուած ամէն մէկ դէպք անպայման տեղի ունեցած չէ. բայց անոր իմաստին համապատասխանող իրական դէպքեր կը գտնենք մեր պատմութեան մէջ: Այս է որ մեր դիւցազնավէպին կու տայ բացառիկ արժէք մը, որովհետեւ անոր մէջ կը գտնենք մեր էութեան, անցեալին, ներկային, ապագային, երազներուն, ձգտումներուն ամփոփումը՝ խորհրդանշանական ձեւի տակ: Այս է որ չափազանց կարեւոր կը դարձնէ Սասունցի Դաւիթը եւ «Սասմայ Ծները»-ն ամբողջ դիւցազնավէպը մեր ժողովուրդին

համար:

հարցում- Ի՞նչ է «Սասունցի Դաւիթ»-ի ծագումը: Ներշնչուած է իրական դէպքերէ:

Նախ կ'ուզեմ ճշդել որ դիւցազնավէպին անունը «Սասմայ Ծներ» է, այսինքն Սասունի Ծուներ: Ան չորս մասերէ կը բաղկանայ. . . 1) Սանասար եւ Բաղդասար, 2) Առիւծ Մհեր, 3) Սասունցի Դաւիթ, 4) Փոքր Մհեր: Ուրեմն, ան կ'ընդգրկէ նաեւ Սասունցի Դաւիթի մեծ հօր, հօր եւ զաւակին պատմութիւնները:

Բայց որովհետեւ դիւցազնավէպին բուն կորիզը իր երրորդ մասն է, սովորութիւն դարձած է ամբողջութիւնը կոչել «Սասունցի Դաւիթ»:

Իսկ երրորդ մասին պատմական մեկնակէտը հետեւեալն է: Իններորդ դարուն, հայաստանի մէջ արաբական տիրապետութեան օրով, Եուսուֆ ոստիկանը՝ Մշոյ դաշտին մէջ բանակ դրած՝ գարնան կը սպասէր, որպէսզի Սասունի վրայ յարձակի: Բայց Սասունցիները՝ Յովնան Սուրբեցիի առաջնորդութեամբ՝ իրենք կը յարձակին արաբական բանակին վրայ, որ անակնկալի եկած կը պարտուի: Եուսուֆը կը փախչի եւ եկեղեցիի մը մէջ կը պաշտօնաւորի: Ժողովուրդը զինք դուրս կը հանէ եւ տեղնուտեղը կը սպաննէ:

Այս դէպքը բերնէ բերան պատմուելով, հետգիտել «կը ճոխանայ» երբ իւրաքանչիւր պատմող նոր մանրամասնութիւն մը կ'աւելցնէ իր լսածին վրայ: Այսպէս՝ տարիներու ընթացքին՝ սկզբնական պատմութեան վրայ կը բարդուին արաբական տիրապետութեան դէմ հայերու կազմակերպած ուրիշ պայքարներու ալ մանրամասնութիւններէն ոմանք: Ի վերջոյ, դիւցազնութեան մէջ այս ամէնը կը վերածուի Սասունցի Դաւիթի եւ Սարայ Մելիքի

մենամարտին: Իսկ ամբողջ երրորդ մասը հետգիտել կը ձեւաւորուի որպէս խորհրդանշանական պատկերացումը հայ ժողովուրդի ազգագրական չափանշան՝ զինք խորհրդանշող հերոսին՝ Սասունցի Դաւիթին կերպարանքին տակ:

Դիւցազնավէպին առաջին, երրորդ եւ չորրորդ բաժինները եւս կը պարունակեն բազմաթիւ դրուագներ, որոնք կը յիշեցնեն ազգագրական վերաբերող մեր առասպելները եւ պատմական դէպքերը:

հարցում- Այս դարուն, նոր դիւցազնութիւններ կրնա՞ն ծնունդ առնել:

Չրականութեան պատմութեան հասկացողութեամբ՝ ազգային դիւցազնավէպ մը կրնայ կազմաւորուիլ երբ վայն ստեղծող ժողովուրդը տակաւին մանուկ է, գիր-գրականութիւն չունի, ուրեմն երբ դիւցազնավէպը բերանացի կը շարահիւստի եւ ընդլայնուելով կը փոխանցուի յաջորդ սերունդներուն: Երբ ժողովուրդ մը աւելի յառաջդիմած է, պատմական դէպքերու արձանագրութիւնը կը պահէ որպէս պատմութիւն, իսկ իր գրողները կը հեղինակեն վէպ, արձակ կամ ոտանաւոր հերոսապատում, եւայլն, բայց ոչ՝ դասական իմաստով ազգային դիւցազնավէպ (épopée nationale):

Մեր դարուն՝ ուրիշ բովանդակութեամբ դիւցազնավէպեր կրնան ի հարկէ ծնունդ առնել մարդկութեան երեւակայութեան զարկ տուող նիւթերու շուրջ, ինչպէս օրինակ՝ անջրպետի հետախուզումը: Բայց այլեւս շարունակ է «Սասմայ Ծները»-ն նման ազգային դիւցազնավէպեր ստեղծելու համար:

հարցադրոյցը վարեցին՝ Սարին Յէր Չալուստեան եւ Վերգին Սաչապուրեան

Երիտասարդութիւն

Ոչ հեռու անցեալին էր, երբ միութենական պարտականութեամբ երեք ազգայինի մը հետ կը հանդիպէին քննականաբար, պզտիկ զրոյցի մը բոնուիլը անխուսափելի էր:

Եւ ահա մեր յարգելի ազգակիցը խանդավառուած առաջարկէ, իր զգայարաններուն ճնշումին տակ, կ'ըսէր. «Ահա այսպէ՛ս պէտք է ըլլայ երիտասարդ ըսածը՝ փղաս դո՛ւք էք ուժը եւ դո՛ւք էք որ մեր ազգին գործերը պիտի յաջողեցնէք, եւայլն . . . »:

Անորոյիշեալ խօսքը նորութիւն մը չէր ինծի համար, եւ աւելի՛ն՝ մեր անցեալի թէ ներկայի մտաւորականներն ալ պիտի թելադրէին նոյնը, ինչպէս պիտի ըսէր Միքայել Վարանդեան. «Երիտասարդութիւն՝ յոյսի եւ հաւատքի բոլոր ազնիւ կիրքերու խանդավառ մարմնացումը»:

Մարդկութեան փորձառութեան հանրագիտարանը, մեզ կը թելադրէ՝ թէ կարելի է մեր մտային բոլոր թռիչքներուն իրագործումը կատարելագործել թուրքի վրայ, սակայն հարցը կը կայանայ անոր կենդանացումին, կեանքի կոչելուն մէջ: Եթէ մենք, երիտասարդներս, գիտնայինք այն ինչ որ մեր երէցները գիտէն եւ չեն կրցած իրագործել, ո՞վ գիտէ ինչե՛ր-ինչե՛ր պիտի իրագործէինք: Բայցեւայնպէս, հարցը ան չէ թէ երիտասարդութիւնը գիտէ՞ կամ չի գիտէր, կը նախաձեռնէ՞ կամ ոչ բուն հարցը այն է, որ նախ՝ երիտասարդութիւն գոյութիւն ունի՞, իսկ յետոյ՝ եթէ գոյութիւն ունի ինչո՞ւ է որ երիտասարդները շատ գործեր չեն նախաձեռնէր:

Նախ եւ առաջ, գործունեայ երիտասարդներու փոքր խումբ մը մնացած է միայն մեր հայկական միջավայրէն ներս:

Սակայն ինչո՞ւ նուազած է երիտասարդութեան թիւը: Կարելոր հարցում մըն է այս, զոր շատեր պիտի խուսափին հարցնելէ, որովհետեւ պարասխաններու եւ պարճառներու իրականութեան հետ դէմ հանդիման գալն կը վախնան: Իսկ ինչո՞ւ կը վախնան . . . այդ ալ շատ պարզ ու յստակ է. այդ պարճառներուն մէջ, իրենց մեծ բաժին մը կ'իյնայ:

Երկրորդական պարճառներու կարգին, կարելի է նշել անձնական անհամաձայնութիւնները, կամ յետամնացութիւն համարել Հայ կեդրոններէն ներս գործելը, եւայլն: Սակայն, իմ կարծիքով, գլխաւոր պարճառները հետեւեալներն են՝

– Գեղական դաստիարակչական ծրագիրները, որոնք անհատին անուղղակիօրէն անհատապաշտութիւն եւ անձնասիրութիւն կ'ուսուցանեն, որմէ ետք խնդրոյ առարկայ անհատը, նախ իր անձնականին մասին պիտի մտածէ. իր ուսման, իր ապագային՝ այսինքն գործին, եւ ասոնցմէ ետք միայն հաւաքական գործի մասին.

– Գիրող փնտրեալական անկումները, որոնք ինքնաբերաբար վարկ կու տան վերոյիշեալներու վարճացման.

– անհատի մը ինքնութեան բազմաթիւ ազգային քաղաքիչներու խճողումը. օրինակի համար՝ «Ճնած եմ Սուրիա, այսինքն՝ Սուրիայի եմ որոշ չափով, պաւակն եմ Այնթէպի հօր եւ Ուրֆայի մօր մը, այսօր Չանսարայի եմ, եւ անշուշտ, ասոնց կողքին, մոռցայ յիշելու որ վերջին հաշուով հայ եմ»: Այս՝ կարելոր այն կետերէն մէկն է, որու մասին նոր սերունդը չուզեր լսել, այլ ասոնց մէջէն միայն՝ «հայ եմ»-ը կարելոր է իրեն համար եւ վերջ:

– Տակաւին՝ ի՞նչ ըսենք եկեղեցիներու երեք-չորսութեան մասին, երբ նոյնինքն հոգեկան կամ բարոյական արժէքներու անճանաչելիութիւն մը գոյութիւն ունի անհատին մօտ, շնորհիւ՝ մեր «վարճացումին»:

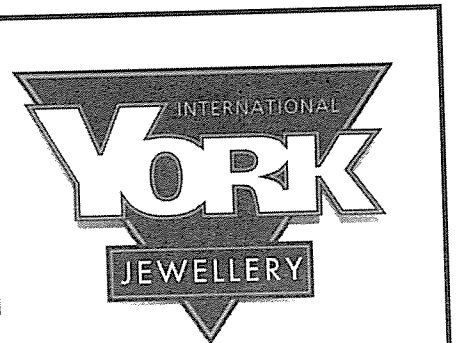
Թուարկութեան շարքը կ'երկարի, բայց հարցումս կը մնայ նոյնը. «Ինչո՞ւ երիտասարդները ակումբ չեն գար»: Արդե՞օք պարտաւեցաւ որ զաղութեւ ներս կլոր սեղանի մը շուրջ հաւաքուին միութիւններ այս հարցին լուծում մը գտնելու համար: Չէ՞. սխալեցայ, ներողութիւն. միութիւն մը ի՞ր անդամներով արծարծեց այս առաջնահերթութիւն ունեցող հարցը: Արդար ըլլալու համար ըսեմ որ անցնող երեք տարիներու ընթացքին, երկու անգամ խորհրդաժողովներ գումարուեցան այս հարցին շուրջ: Սակայն, անցեալի յաջողութիւններուն

նման, ասոնք ալ դարձան մտային մարզանքի քացառիկ վայր մը, որմէ ետք մինչեւ օրս մնացած յիշարկներն ալ պարմութեան կը պարկանին այլեւս: Բոս Գեղին է մարմնանշել, թէ այս ժողովներուն խօսողները խորքին մէջ կը նմանին այն յայտնի հրամանադարին, որ իր վիճակներուն կը հրահանգէ դիրքերէն չնահանջել, իսկ ինք կաղ ըլլալու պարտուակով արդարացուցիչ կը համարէ ճակատէն նահանջիլը. իսկ այս փախուստը՝ վախկոտ, փկար մարդու հոգեբանական յարկութիւն մըն է:

Իրօք, երիտասարդութեան վիճակը՝ այստեղ թէ այլուր, ահապանգային է, իսկ այս վիճակով, ո՛չ մեր զաղութները պիտի վարճանան, ո՛չ ալ մեր այսօրուան ունեցածը պիտի կարենանք պահել:

Ի վերջոյ, ամէն հայ անհատ իրեն բաժին ինչպէ՞ պարասխանաբարութեան գիտակցելով, իր մասնակցութիւնը պէտք է բերէ երիտասարդութիւնը փրկելու այս կարելոր գործին, իսկ եթէ այսօր չընենք այդ, վաղը արդէն ուշ պիտի ըլլայ: «Այնքան գործեցինք որ խօսելու ժամանակ չ'ունեցանք» (Ռոստոմ):

Շանթ ժամկոչեան

1344 Ste-Catherine O.
Montréal

Tél.: (514) 874-0824

APRIL 1, 1997

Revisionist Lowry Leaves Post

WATERTOWN, Mass.—The Armenian National Committee of the Eastern United States learned that long-time Armenian Genocide revisionist Prof. Heath Lowry has stepped down as the Chairman of the Near Eastern Studies at Princeton University, however still maintaining his post as Ataturk Professor of Ottoman and Near Eastern Studies.

Since his appointment three years ago, scores of leading American academics and Genocide scholars have consistently protested Lowry's as an "academic mercenary" for the Turkish government.

The Armenian American community, led by the ANC, forcefully protested his appointment, confronting Lowry at speaking engagements, organizing a series of letter-writing campaigns, and regularly calling upon Princeton University to end its association with Lowry.

Prior to his appointment at Princeton, Lowry was Executive Director of the Institute for Turkish Studies, a Washington-based lobbying operation funded by the Turkish government.

The controversy regarding his academic integrity heated up in Spring of 1995 with the publication of an article in the Journal of Genocide and Holocaust Studies which revealed that, while at ITS, he had actively conspired with the Turkish Embassy in Washington to discredit scholarship on the Genocide.

APRIL 2, 1997

Turkish Court Rules in Favor of Dadrian's Book

ISTANBUL—The Eighth Penal Section

of Turkey's Supreme Court has upheld, by a three to two majority decision, the findings of the No. 5 State Security Court of Istanbul, acquitting the publisher of Professor Vahakn Dadrian's genocide volume of charges it violated clause 2 of Article 312 of Turkey's Penal Code, which prohibits "the fomenting among the peoples of Turkey feelings of rancor and enmity based on differences of class, religion, creed and race."

As a result of the high court's findings, Dadrian's work, which was a legal analysis of the World War I Armenian Genocide which appeared as a monograph in the Vol. 14, No. 2 Summer 1989 issue of Yale Journal of International Law, will no longer be prohibited from distribution and sale in Turkey.

After deliberating on the case for the past 10 months, the panel of judges, by a majority decision, upheld the lower courts' original acquittal verdict, explaining that "the book bears the title of Genocide as a Problem of National and International Law and is centered around the theme that the Armenians of the Ottoman Empire were subjected to a genocide that was both premeditated and centrally planned."

APRIL 3, 1997

ARF Youth Takes Part in Socialist Youth International

ATHENS—A delegation of the Armenian Revolutionary Federation Youth Organization attended the annual conference of the Mediterranean region of the Socialist Youth International, which took place in Athens last week.

The conference discussed several issues pertaining to the Mediterranean and evaluated Turkey's relations

and initiated obstacles in the Mediterranean and the Balkans. The ARF Youth delegation discussed its posturing on issues, which were generally approved by the conference, which decided to address the Armenian, Greek, Cypriot and Turkish questions at its next session.

The ARF Youth organization was officially approved as an observer member of the Socialist Youth organization, after last fall's membership of the ARF in Socialist International.

Criminal Code Guidelines Approved

YEREVAN (Noyan Tapan)—Armenia's National Assembly passed the bill on the general part of Armenia's Criminal Code.

The bill states that Armenia will no longer exile, deport, publicly censure or put to death any person convicted of any crime. The new law will only allow Armenia's courts to fine, dispossess the right to be at a certain post or engage in definite activity, deprive a person of a special or military rank, limit his or her freedom, arrest, confiscate property and/or imprison for life.

Opponents want crimes like premeditated murder or murder with aggravating circumstances to be punishable by death.

Kocharian Appoints Two Deputy Education and Sciences Minister

YEREVAN (Noyan Tapan)—Armenia's Prime Minister Robert Kocharian issued a decree on Tuesday appointing Levon Galstian and Hrachia Assatrian as deputy ministers of education and sciences.

APRIL 4, 1997

Lebanese Parliament Passes Genocide Resolution

BEIRUT—The Lebanese Parliament unanimously approved a resolution Thursday, calling for the commemoration of the 82nd anniversary of the Armenian Genocide perpetrated by the Ottoman Turkish government at the beginning of the century.

The resolution, which was the result of efforts put forth by the Armenian bloc of the parliament, is the first step toward a complete recognition of the Armenian Genocide by the Lebanese government, and the subsequent condemnation of relentless Turkish denial tactics.

The resolution, presented by the parliament executive, calls on all Lebanese citizens to "unite with the Armenian people on April 24" in commemorating the atrocities of 1915-1923.

APRIL 7, 1997

Levon Aronian Victor in Kasparov's Cup Championships

YEREVAN (Azg daily)—Second stage of the Kasparov's Cup championship finished in Moscow with the success of the young Armenian team. Armenian youngster Levon Aronian won the cup. During the championship, Levon won 7 games, made two draws, and lost no games. Thus, he gained 8 points out of possible 9—two points ahead of his competitors.

Participation of the Armenian team was sponsored by mayor of Yerevan Vano Siradeghian. Aronian is also sponsored by the Minister of Communications Grigor Poghpatian.

APRIL 10, 1997

YEREVAN (Noyan Tapan)—The number

of reported HIV infections has risen by as much as 27 percent in the last four months.

According to the Republic's Center for AIDS Control, Lev Zohrabyan, the number of cases rose from 26 last December to 33 by April 1. Zohrabyan said that such an abrupt increase in the number of cases reported is attributed to the lack of financing for the Center's programs. Zohrabyan noted that unlike other states, none of the AIDS programs in Armenia are sponsored by international organizations, and the government support and assistance is too little.

Based on data collected by the Center, "Armenia stands to face a mass outbreak of AIDS at any time."

The country is not prepared for that danger, accurate testing is almost non-existent and the necessary medicinal supplies are lacking.

APRIL 11, 1997

American Companies Express Interest in Investing in Armenia

YEREVAN (Noyan Tapan)—As a result of an Armenian delegation's recent visit to the US, two American investment companies, NRG Energy and Synergics, showed interest in Armenia's power sector.

As reported by Dean White, head of the Armenian office of the American Hagler Bailly energy consulting company, these companies made inquiries about the laws and situation in Armenia's power sector.

The main purpose of the inquiry was to learn the conditions needed for private investment in Armenia's power system. The delegation had meetings with representatives of the World Bank, in particular, International Financial Corporation and presented Armenian government's strategy toward the Republic's power sector and informa-

tion about reforms in that sphere.

An agreement was reached on World Bank technical aid for Armenia to prepare privatization strategy and present it before the international investment society.

APRIL 14, 1997

ARF Leader Albert Ajemian Denied Entry Visa to Armenia

TEHRAN (Alik)—An entry visa request by former Armenian Revolutionary Federation Bureau member and manager of the Alik newspaper in Iran Albert Ajemian was denied by the Armenian Embassy in Tehran.

Ajemian was appointed by the Prelacy Executive Council of Tehran to oversee a joint venture project in Armenia's Kapan region where through contributions from the Armenian-Iranian community the construction of a faucet factory is underway.

Ajemian has traveled to Armenia on numerous occasions for the aforementioned purpose, and stated that probably the rejection of the initial application was due to the now infamous "black list" issued by the Armenian Foreign Ministry which definitively denied entry to more than 30 prominent ARF leaders and other members of the community.

APRIL 15, 1997

ARF Bureau Member Boghikian Denied Entry Visa to Armenia

YEREVAN (Yerevan News Agency)—Armenian Revolutionary Federation Bureau member Apo Boghikian was denied an entry visa to Armenia, becoming the second prominent ARF leader in one week to be denied entry into Armenia.

These slew of rejection comes fol-

lowing a highly-publicized meeting last week between ARF Bureau members and Levon Ter-Petrosyan's representatives, the results of which could be manifested in these rejections.

Armenia, Azerbaijan to Cooperate on Air Transit

YEREVAN (Noyan Tapan)—Two new international transit air routes, Gumri-Kars and Sevan-Koutaisi, will traverse Armenia's air space, Edward Pilossian, Chief of the Air Service Department of Armenia's Civil Aviation Headquarters reported.

Pilossian said that three transit air lines mainly connecting CIS states with Asian and Middle East countries are currently traversing Armenia's air space. The date of the opening of the new air routes has already been agreed on with Turkey and Georgia.

In particular, the Guimri-Kars connection will be put in operation this summer, which will enable the basic air line to operate in the direction Turkmenbashi-Baku-Sevan-Gumri-Kars-Trabzon and further to Europe.

APRIL 16, 1997

Buenos Aires Includes Genocide in Curriculum

BUENOS AIRES—As a result of the relentless efforts of the Armenian National Committee of South America, the Buenos Aires City Council decided Tuesday to include the teaching of the Armenian Genocide in the general curriculum for its public schools.

The resolution cited that the Armenian Genocide was the first genocide of the 20th century and added that since education of human rights was part of the Buenos Aires Constitution as part of the general social studies curriculum, the Genocide should be incorporated into the program.

APRIL 17, 1997

New South Wales Parliament Condemns Genocide

SYDNEY—The New South Wales Parliament Thursday unanimously passed a Motion commemorating and condemning the 1915 Genocide of the Armenians by the Ottoman Turkish Government, which began in earnest on 24 April, the eve of the Australia and New Zealand Army Corps landings in Gallipoli.

The Motion was moved by the Opposition Leader, the Peter Collins Member of Parliament and Queens Council, who is the Member for Willoughby. The electorate of Willoughby contains the largest concentration of Australians of Armenian ancestry. The motion condemns the Genocide of the Armenians and all other acts of genocide this century, as well as all attempts to deny or distort the historical truth of the Armenian Genocide.

APRIL 21, 1997

Armenia To Receive World Bank Energy Reform Loan

YEREVAN (Respublica Armenia)—According to Minister of Energy Gagik Martirosian Armenia is expected to soon receive a loan for \$90 million from the World Bank for reforms in the energy sector.

He said that the loan will mainly serve to improve energy accounting and conservation, as well as gaining more control over the system.

According to the Minister, the Nuclear Power Plant will remain a state enterprise, whereas regional energy networks, all thermal and hydropower plants will be privatized.

Privatization of small hydropower

plants have already begun.

APRIL 22, 1997

California Assembly Passes Genocide Reoslution

SACRAMENTO—The California State Assembly, upon the approval of Assembly Concurrent Resolution 51, officially designated April 24 as "California Day of Remembrance for the Armenian Genocide of 1915-1923," reported the Armenian National Committee-Western Region.

The Resolution introduced by Assembly member Scott Wildman, along with Assemblymen Howard Kaloogian, Chuck Poochigian and Lou Papan brought out strong bi-partisan support for remembering the victims of the Armenian Genocide, perpetrated by Ottoman Turkish officials.

Subscribe to ARDZIV:

*For only \$15 a year
become a subscriber of the ONLY
Armenian youth*

magazine in Canada

To subscribe:

write to:

ARDZIV

3401 Olivier Asselin

Montreal, Quebec

H4J 1L5

or Call

(514) 331-6548

or email

ardziv@sympatico.ca

Բարեկենդան

Բարեկենդանը հայկական ժողովրդական փոսայտյի գարնանային շարքի առաջին փոսը կը համարուի: Բարեկենդան բառը բաղկացած է բարի եւ կենդանի բառերէն, որոնք սերփօրէն կապուած են փոսի ծիսական իմաստին հետ:

Բարեկենդանը ունէր նաեւ չարիքի դէմ պայքարելու, սպասելիք բարութեան պարզաւորման եւ ծնունդ խանգարող չար ուժերը չեղոքացնելու պարկերացում եւ նպատակ: Կը կատարէին որոշ ծէսեր խաբանելու համար չարը, որ հին հեթանոսական հաւատքին մէջ գոյութիւն ունեցող ապրող ուժ էր հակադրուած բարին:

Օտար բառով՝ Թարնավալն է ան (CARNAVAL): Բարեկենդանի ժամանակ, փողի կ'ունենային հաւաքոյթներ, խրախճանքներ: Համախմբումներու ընթացքին, ժողովուրդը իրաւասութիւնը ունէր թափերականացուած կենդանի պարկերներու եւ դիպուկ երկխօսութիւններու ծելով քննադատութեան ենթարկել գիւղապետներու փառամոլութիւնները, փուրք հաւաքող պաշտօնեաներու անարդարութիւնները, ինչպէս նաեւ

կրօնականներու եւ եպիսկոպոսներու սխալները:

Բարեկենդանը կը նախորդէր մեծ պատի պահքին, կը տեսնէր կու շաբաթ եւ վերջին երեք օրերը կը համարուէին բուն Բարեկենդան:

Հայաստանի մէջ, պատի պահքի առաջին օրէն սովորութիւն կար ագլադիկ կախել փան առաստաղէն:

Ագլադիկը սոխի գլուխ մըն էր, որուն շուրջ կը խրէին հաւի եօթ փետուրներ, որ մեծ պահքի եօթը շաբաթները կը խորհրդանշէր: Բարեկենդանի երեկոյեան, փան բոլոր անդամները ճոխ ընթրիք մը կ'ընէին:

Գերդաստանին աւագը առաւօտեան կ'արթննար ու կը կախէր ագլադիկը: Յետոյ եօթը շաբաթ կը հետեւէր, որ ոչ ոք կենդանական իւղով, մսեղէն, կաթնեղէն, ձկնեղէն եւ հաւկիթ չուրէ:

Ագլադիկը երկու նպատակի կը ծառայէր: Ամէն շաբաթ օր փետուր մը կը հանէին ագլադիկին վրայէն, այսպիսով ագլադիկը գիւղացիին համար ուրոյն շաբաթացոյց մը կը դառնար: Ագլադիկի երկրորդ պարտականութիւնն էր պահքի ընթացքին որպէս պահակ հսկել որ ընթանիքին անդամները, յարկապէս երեխաները, գաղտնաբար արգիլուած կերակուրներէն չուտէին: Կը հաւատային թէ ագլադիկը ամէն ինչ կը տեսնէ:

SWEDISH

Auto Sales.
Ventes D'auto

Visit our New Showroom

5501 De Maisonneuve O., Montréal, Québec, H3A 3S8

Tél.: (514) 484-3200 - Fax: (514) 484-3977

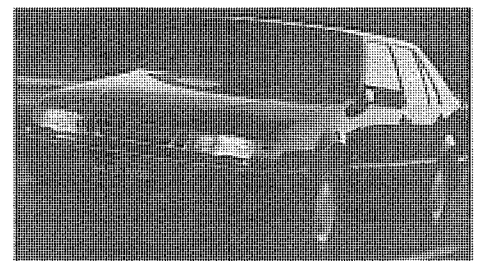
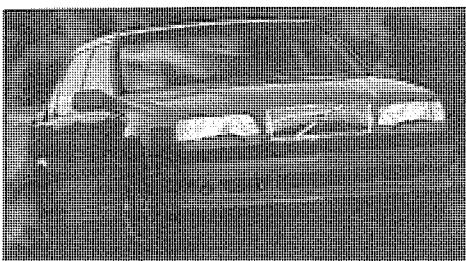
e-mail: swedish96@msn.com

Daily Rental

Location par Jour

starting from / à partir de

\$15.95

Տեառնընդառաջ

Տեառնընդառաջը կրօնական եւ ժողովրդական հնաւանդ զօն մըն է, որ եկեղեցին սահմանած է ի պատիւ Յիսուս Քրիստոսի ծննդեան քառասունքին: Այս զօնին համաձայն, Կղաքերքէն (այսինքն մանչ զաւակ ունենալէն) քառասուն օր ետք, մայրը պարտաւոր էր այցելել Կաճար, զոհ մատուցելու, «սրբազան» հոգեւոր ու ջուրով օծուելու եւ Նորածինը օրհնելու համար:

Կրօնական ավանդութեան համաձայն, Յիրամայր Մարիամ ծիսական այս արարողութիւնը կատարած էր իր որդիի ծննդեան օրէն՝ 6 Յունուարէն (յունական եւ լատինական եկեղեցիներու պարագային՝ 25 Դեկտեմբերէն) 40 օր ետք, այսինքն, 14 Փետրուարին (յունական եւ լատինական եկեղեցիներու պարագային՝ 2 Փետրուարին): Նշելով այդ օրը, որ կը կոչուի «Բա-

նասօրեայ գալուստ Թրիստոսի ի Կաճար», հաւաքացեալները իբր «ընդառաջ կ'եննեն Կիրոջը», որմէ կը բխի «Տեառնընդառաջ»ի անուանումը:

Տեառնընդառաջի մէջ պահպանուած են հինաւուրց Նախաքրիստոնէական մաքրագործական եւ յարկապէս հրապաշտական ծեսեր: Այդ օրը, եկեղեցիներու կամ զոհարարութիւններու, երդիքներուն վրայ ու փողոցը, խարոյկներ կը վառէին, երգելով եւ աղօթելով անոր շուրջ կը դառնային: Նորապսակ հարսերը կը թռնէին բոցերուն վրայէն, մաքրագործուելու եւ ծնունդ Նովորագործելու համար, իսկ ամուսն կ'ենէին՝ իրենց զգեստի փէշերը կ'այրէին «սուրբ» կրակով ամոքուելու յոյսով:

Խարոյկներու մոխիրը փակիքներէն շաղ կ'արծակէր զոհներէն եւ գոմերէն ներս, ինչպէս Նաեւ Կոնստանտին

հողերուն վրայ՝ մաղթելով Կարուան առաւորութիւն, արգասաւորութիւն, «Կերնդ ծեղ» (ուրկէ կը բխի զօնին «Տըրնդեղ» ժողովրդական անուանումը):

Տեառնընդառաջը մեր ամենահին եւ իմաստալից զօներէն մէկն է: Մենք ալ, մեր կարգին, ջանանք յարգել այս զօնին սովորութիւնները ու վերականգնել իսկապէ՛ս այս գեղեցիկ սովորութիւնը:

Քաղուած՝ հայկական սովորական հանրագիտարանէն

հոկր = fire
երդիք = roof
ամուսն = infertile
շաղ = dew
գոմ = stable
արգասաւորութիւն = fertility

11 and devoted to sexual pleasures.”

The idolizing of a god in feminine attire and with a feminine conduct by ancient Greeks and Romans profoundly scandalized Christians, who in turn tried to convert these pagans. But the association existing between transvestism and religious practice in ancient societies was clearly obvious and mostly quite accepted by worshippers themselves.

Dionysos and his mythical existence have given birth to three theatrical genres: Tragedy, Comedy and Satyr. Euripedes, among other playwrights is said to have plunged into the realities of ancient civilisation to have fairly represented the myth of Dionysos through theater, managing to paint an accurate portrait of patriarchal society and its underground, and even mainstream struggles.

This type of vivid recreation of ancient society has raised much controversy and has tended to seem offensive to some conservative patriarchs. The contempt for women deeply instilled in this model is discussed avidly in their play and finds itself seriously challenged and weakened as a result.

King Pentheus represents exactly that. He is the arch-rival, represents the

macho, the sexist, and rules over the “weaker sex”. Adorning himself with womens’ wear, he feels degraded, as though experiencing a loss of status. This does however serve a paradoxal purpose in the play: to hate women and what they represent, and yet to “diminish” one’s self by sporting their clothing and feeling attracted to an effeminate representation of man.

Dionysos quickly won a reputation of having a penchant for homosexual activities. He came to represent homosexuality in ancient Greece, which is possible to attest through the study of ancient Greek and Roman art. Many jars and vases depict the god with other naked men in affectionate situations. Furthermore, “incriminating” artifacts have also been found in temples, homes, and markets. However, the assumption that Dionysos is homosexual is premature according to some. Dionysos is said to have carried-on love affairs with women as well. Still, homosexuality was an important part of the rituals celebrating the Lord who returned from the dead (Dionysos travelled to Hades to bring back Semele).

Dionysos is an expression of the sensual joys of life unrestrained by the state and

unchanneled by the patriarchal model. His primary goal in existence was to “enjoy”. To Pentheus (a narrow-minded, masculine symbol), Dionysos is a lunatic with one goal: to overthrow civilisation. Proof points to another conclusion.

Unfortunately, a few pages are merely enough to scrape the surface in understanding the mentality behind the Dionysos phenomenon. Half-man, half-god, the effeminate stranger born from a man descended to Hades and returned, maddened the women of Thebes with the purpose of liberating them from conformity and obedience to a patriarchal law, and promoting all pleasures as healthy and necessary.

Many books are available on the subject, as well as many plays depicting the story and entertaining us in the process. Research on this topic should be a fascinating experience, to say the least...

Sonia Chatoyan
References

1. Diodoros, Historical Library.
2. Henrichs, 1982.
3. Clement of Alexandria.
4. Pausanias.

Ազգային եւ Յեղափոխական Երգերու Փառատօն

Բ.Յ.Դ.Գ.Ե.Մ.-ի Լաւալի «Բեկոր Աշուր» մասնաճիւղի կազմակերպած «Ազգային եւ յեղափոխական երգերու» փառատօնին յաջողութիւնը՝ հեղինակներն էր փառատօնին նախորդող ամիսներու ընթացքին արուած աշխատանքին:

Ծաբաթ, 25 Յունուար 1997-ին, Մոնթրէալի Բ.Մ.Ը.Մ. կամք-ի մարզասրահին մէջ համախմբուած էին շուրջ 700 համակիրներ եւ ընկերներ: Երիտասարդութեան եւ բացման խօսքը կարգաւ ընկերուի ժողովն հանաջեանը, որմէ ետք օրուան հանդիսավարը՝ ընկ. Ծանթ ժամկոչեանը, յաջորդաբար բեմ հրաւիրեց Լոս Անճելոսէն յարկապէս հրաւիրուած հանրածանօթ երգիչներ՝ Յարութ Փամպուքեան, Ներսիկ Իսքիրեան եւ Ծահէ Սգայեան: Արուեստագէտներուն կ'ընկերանար Յարութ Փամպուքեանի «Արցախ» նուագախումբը:

Յարութ Փամպուքեան՝ «Մեր հայրենիք» քայլերգով ձեռնարկին բացումը կատարելէ ետք, Ներկայացուց իր հին եւ նոր երգերէն

բունջ մը: Բեմ հրաւիրուեցաւ Նանէ՝ իր գրչով ու յօրինումներով ծանօթ՝ գաւառական, ազգային եւ յեղափոխական երգերու մեկնաբան՝ Ներսիկ Իսքիրեանը, որ իր կարգին հեղինակներն էր խանդավառուող բազմութիւնը աւելի բոցավարեց իր իրաւաբանական մեկնաբանութեամբ: Ի վերջոյ, բեմ հրաւիրուեցաւ Ծահէ Սգայեանը, որ արդէն նախորդ արուած փառատօնէն մեծ արծազանգ ձգած էր. աւ, շարունակելով տրամադրութիւններուն բարձրացումը, մթնոլորտը հասցուց իր գագաթնակէտին:

Դադարին, Բ.Յ.Դ. Գանաբայի Պարանեկան Միութեան Լաւալի «Վիզէն Զաքարեան» մասնաճիւղէն շուրջ 40 պատանիներ Ներկայացուցին «Արիւնդ Դոշ» եւ «Ժամն է Պայքարի» երգերը: Ժողովուրդը այնքան խանդավառուեցաւ այս Ներկայացումէն, որ իր ծափողոյններով կրկնութիւն խնդրեց, իսկ պատանիները չուշացան Ներկայացնելու «Զեպաշէն» երգը: Այս պատկերը անկարագրելի է:

Իրականութեան մէջ, դադարը միայն բեմին վրայ էր իսկ երիտասարդութիւնը կը շարունակէր երգել միաձայն:

Դադարի աւարտին, պարկերը մնաց նոյնը. երգիչ թէ հանդիսաբէ միաձայն կ'երգէին ազգիս ու Բ.Յ.Դ.-ի փառքը Ներկայացնող երգեր: Յայտագրի ընթացքին, մերթ Եւ մերթ կարդացուեցան խրախուսիչ լուծումներ:

Սանդավառուած այս մթնոլորտէն եղան առաջ նուիրաբանութիւններ:

Երկրորդ դադարէ մը ետք, այս անգամ միասնաբար բեմ բարձրանալով, երգիչները՝ ընդհանուր Ներկայաներու առաջարկներուն, Ներկայացուցին երգերու նոր շարք մը: Այս ուրախալի մթնոլորտը տեսնելու միջոցով առաւելեալ վաղ ժամերը:

Թէ՛ ձեռնարկի ընթացքին թէ՛ ալ աւարտին, Ներկայաներուն գնահատական խօսքերն ու ծափողոյնները, ուրիշ բան չէին նշանակել եթէ ոչ նոր նուաճում մը եւս՝ Դաշնակցական երիտասարդութեան համար:

Առիթէն օգտուելով, Բ.Յ.Դ. Գ.Ե.Մ.-ի «Բեկոր Աշուր» մասնաճիւղի վարչութիւնը իր ընկերակազմին անունով, իր խորհին շնորհակալութիւնը յայտնեց բոլոր քոյր միութիւններուն, ծնողներուն, երիտասարդներուն եւ համակիրներուն, որոնք իրենց վորակցութեամբ, յաջող աւարտի մը հասցուցին այս ձեռնարկը:

Գարօյն Զերէան

Բ.Յ.Դ.Գ.Պ.Մ.

«Չեփաշէն» Մասնաճիւղ

Բ.Յ.Դ. Գանապայի Պափանեկան Միութեան Լաւալի «Չեփաշէն» մասնաճիւղը հիմնուած է 1993-ի Ապրիլին:

Սկզբնական շրջանին, անդամներու ընդհանուր թիւն էր 40, ունենալով մէկ վարիչ:

Անցնող տարիներուն տարուած հետեւողական լուրջ աշխատանքներու արդիւնքը կարելի է համարել, մասնաճիւղի անդամներուն ընդհանուր թիւին բարձրացումը 70 անդամներու, որոնք վստահուած են, հետեւեալ վարիչներու խնամքին՝ Ընկ. Աւօ Թաւիթեան, Ընկ. Թամար Ապրազեան եւ Ընկ. Նայրի Օհանեան:

Այս տարեշրջանին պատանիները մասնակցեցան համազանապարական սեմինարի մը Բոկոփմբեր ամսուն, ընկերային խրախճանքի մը (DISCO PARTY), եւ զանազան պայուսներու:

«Վիգէն Զաքարեան» Մասնաճիւղ

Բ.Յ.Դ. Գանապայի Պափանեկան Միութեան Լաւալի «Վիգէն Զաքարեան» կրօսեր պատանիներու մասնաճիւղը հիմնուեցաւ՝ 1993-ի Դեկտեմբերին:

Նորակազմ մասնաճիւղի 40 անդամները յանձնուած էին 4 վարիչներու հսկողութեան:

Սկզբնական շրջանին, ինչպէս այլ նորակազմ մասնաճիւղեր, «Վիգէն Զաքարեան» մասնաճիւղը եւս հանդիպեցաւ դժուարութիւններու, սակայն Ը.Վ.Մ.-ի եւ ծնողներուն օժանդակութեամբ, կարելի եղաւ յաղթահարել անոնց:

Եւ ահաւասիկ, հազիւ երեք տարիներ անցած, մասնաճիւղի անդամական պատկերը կը ներկայացնէ 70 պատանիներ: Այս նուաճումին մէջ, տեղին է յիշել Վարիչ կազմի գործակցութիւնը որ, հակառակ իր անձնակազմի փոփոխութեան, յարաբեր աշխուժութեամբ շարունակեց իր գործընթացը:

Ներկայիս, մասնաճիւղին վարիչ կազմը կը բաղկանայ հետեւեալ ընկեր-ընկերուհիներէն՝ Ընկ. Տէփիկ Թրքման, ընկ. ժիզլ Եունանեան, ընկ. Ծանթ Պողոսեան եւ ընկ. Գարոլին Չէրչեան:

Այս տարեշրջանի ընթացքին, հերթական ժողովներու կողքին պատանիները ունեցան միջ-մասնաճիւղային սեմինար մը, Մոնթրէալի «Րաֆֆի» մասնաճիւղի պատանիներուն հետ եւ ծնողական հաւաք մը: Պատանիները իրենց մասնակցութիւնը բերին նաեւ Բ.Յ.Դ. Օրուան փոսակապարտութեան, Բ.Յ.Դ. Գ.Ե.Մ.-ի «Բեկոր Աշտ» մասնաճիւղի կազմակերպած Ազգային եւ Յեղափոխական երգերու փառափոխին, «Փեփրուարեան Ապստամբութեան» նուիրուած ծննդարկին եւ Ապրիլ 24-ի փոսակապարտութիւններուն:

Վերոյիշեալ երկու մասնաճիւղերու պատանիները, հերթական ժողովներու եւ սեմինարու ընթացքին կը հետեւին դաստիարակչական նիւթերու, որոնց կողքին անդամները կը մասնակցին նաեւ զանազան ընկերային պայուսներու եւ մարզական խաղերու:

Հազիւ իր քառամեայ գործունէութեամբ, «Չեփաշէն» եւ «Վիգէն Զաքարեան» մասնաճիւղերը առաջին օրէն կարողացան հայ պատանիներուն փոխանցել միութեանս նպատակները՝ պատրաստելով գիտակից հայ պատանիներ որոնք պատրաստ են ստանձնելու իրենց բաժին ինկած գործերը, ծառայելու հայ Դատին եւ հաւատարիմ ըլլալու մեր ազգին ու հայրենիքին:

Բ.Յ.Դ. Գ.Պ.Մ.-ի ԼԱՒԱԿԻ
«Չեփաշէն» եւ «Վիգէն Զաքարեան»
մասնաճիւղերու վարիչ կազմեր

Բ.Յ.Դ.Գ.Ե.Մ. ՅԱՆՈՒՆ ԶԱԼԱՐԵԱՆ

Սէնթ Գաթրենսի «Զառա» մասնաճիւղին կազմակերպած տարեկան պարահանդէսը տեղի ունեցաւ Յունուար 18-ին, հայ կեդրոնէն Ներս, Բիւզանդ Բէլէնճեանին եւ

Վարագ Նուագախումբին մասնակցութեամբ: Մօտ 100 հայորդիներու ներկայութեամբ տեղի ունեցած այս ծննդարկը յաջող նկատուեցաւ:

«Լեւոն Ծանթ» մասնաճիւղ

Մոնթրէալի «Լեւոն Ծանթ» մասնաճիւղի քառամեամեակի պարահանդէսը տեղի ունեցաւ Ծառթ, 22 Փետրուարին: Սոյն ծննդարկին իր մասնակցութիւնը բերաւ Լուս Անճելոսէն հրաւիրուած երգիչ՝ Ներսիկ Իսպիրեան, որ խանդավառեց ներկայ գտնուող 200 հայորդիները:

«Արամ Մանուկեան» մասնաճիւղ

Պարահանդէսներու շարքը տակաւին չէ վերջացած . . . Չեփիկի «Արամ Մանուկեան» մասնաճիւղի ընկերները եւս, 22 Փետրուարին անմոռանալի երեկոյ մը անցուցին: Զարուք Զէնեան եւ իր նուագախումբը, ազգային եւ յեղափոխական երգերով խանդավառեցին 175 ներկաներուն:

«Սիմոն Զալարեան» մասնաճիւղ

Զարուք Զէնեանն ու իր նուագախումբը իրենց մասնակցութիւնը բերին նաեւ Թորոնթոյի «Սիմոն Զալարեան» մասնաճիւղի տարեկան պարահանդէսին, որ տեղի ունեցաւ Ծառթ, 22 Մարտին: Զննարկը քաջալերուեցաւ շուրջ 600 ազգայիններու եւ մասնաճիւղի ընկերներուն կողմէ:

Իսկ Ծառթ, 8 Մարտի երեկոյեան՝ Օնթարիոյի մասնաճիւղերու վարչութեանց եւ Պափանեկանի կողմէ կազմակերպուած յարուկ ծննդարկ մը տեղի ունեցաւ համալիրի մէջ: Զեպ գեղարուեստական յայտագրին, տեղի ունեցաւ նաեւ խրախճանք մը: Շուրջ 50 պատանիներ իրենց մասնակցութեամբ քաջալերեցին այս ծննդարկը:

Վարիչներու Դաստիարակչական սեմինար

ՀՅԴ ՂՊՄ Ընդհանուր Վարիչ Մարմնի կազմակերպութեամբ, Յունուար 9, 10, 11 շաբաթավերջին, Տե-Donat բանակավայրին մէջ տեղի ունեցաւ վարիչներու յափուկ դաստիարակչական սեմինար մը: Սեմինարի նպատակն էր՝ վարիչներ պատրաստել: ՀՅԴ կրօններուն եւ երէց պատանիներուն խումբերուն համար: Սեմինարը բաց էր Բեպէգի շրջանի բոլոր ՂԵՄ-ականներուն:

Երեսուն հոգիոց խումբին առաջին դաստիարակչական նիւթը ներկայացուց ընկ. Նորէն Տիմիթեան հաշուէկշիռի պահման ("Budget") նիւթին շուրջ: Ընկ. Սիւրբ Գարագաշեան դասախօսեց նաեւ «Կարգապահութեան» մասին: Իսկ վերջապէս, ընկ. Զակոր Տէր Նաչապուրեան ներկայացուց «Պատանիի եւ վարիչի փոխարարելութիւններ»-ուն մասին դաստիարակչական նիւթ մը:

Ըստ ինքի, երեք նիւթերն ալ շարքաւ ներկայացուցան եւ ընկերներու

մասնակցութիւնն ու հետաքրքրութիւնը շարքաւ երեսուն բերին. առիթը ունեցանք նաեւ ասուց մասին վիճաբանելու եւ լուծումներ գտնելու:

Դաստիարակչական նիւթերէ անկախ, Վարիչ Մարմինը ներկայացուց իր կիսամեայ տեղեկագիրը եւ ապա՝ ընկերները առիթը ունեցան իրենց մտաւորութիւնները յայտնելու եւ առաջարկներ ներկայացնելու լուծում-

ներ գտնելու նպատակով:

Ըստ սովորութեան, Շաբաթ գիշեր ընկերային խրախճանք մը ունեցանք, պարտեցինք եւ երգեցինք միւսնեւ առաւօր:

Կը կարծեմ որ այս սեմինարը իր նպատակին հասաւ եւ պէտք է կրկնուի ամէն տարի, նոր ընկերներով:

Ընկեր մը

Քաջալերեցէ՛ք Հայաստան մեկնող մեր անդամները

Այս ամառ, Օգոստոս 1-14, աշխարհի բոլոր Հ.Յ.Դ. Երիտասարդական Միութիւնները պիտի համախմբուին Հայաստան, համաերիտասարդական բանակումի համար: Հայկական այս ձեռնարկին կը մասնակցին Գանատայէն 60 անդամներ: Ձեր բարոյական եւ նիւթական փառքաւերանքը մեծապէս պիտի օժանդակէ մեր աշխատանքներու իրականացման համար: Սոյն կտրոնով կրնաք ուղարկել ձեր նուիրատրութիւնը Հ.Յ.Դ. Կեդրոնական Վարչութեան:

Name: _____
 Address: _____
 City: _____ Province: _____
 Postal code: _____
 Tel.: ( ) _____ Fax: ( ) _____
 e-mail: _____
 Amount: \$ _____

Make cheques payable to A.R.F.Y.O.C.C.E.

Send the following stub to:
 A.R.F. Youth organisation of
 Canada Central Executive
 3401 Olivier Asselin
 Montreal, Quebec
 H4J 1L5
 Tel.: (514) 331-6548

Suburbia

Expecting a 90s version of "Dazed and Confused" (as it was publicized), "Suburbia" turned out to be a tale about a group of post-adolescent strip-mall denizens waiting for their lives to happen.

Based on Eric Bogosian's play, director Richard Linklater ("Slackers", "Dazed and Confused") nails down the 20-something philosophy of "I can do anything I want to as long as I don't care about the results" with flawless cinematic accuracy. The plot mostly revolves around life and what will be alcohol, drugs, parents, rock'n roll, sex, and the all American dream.

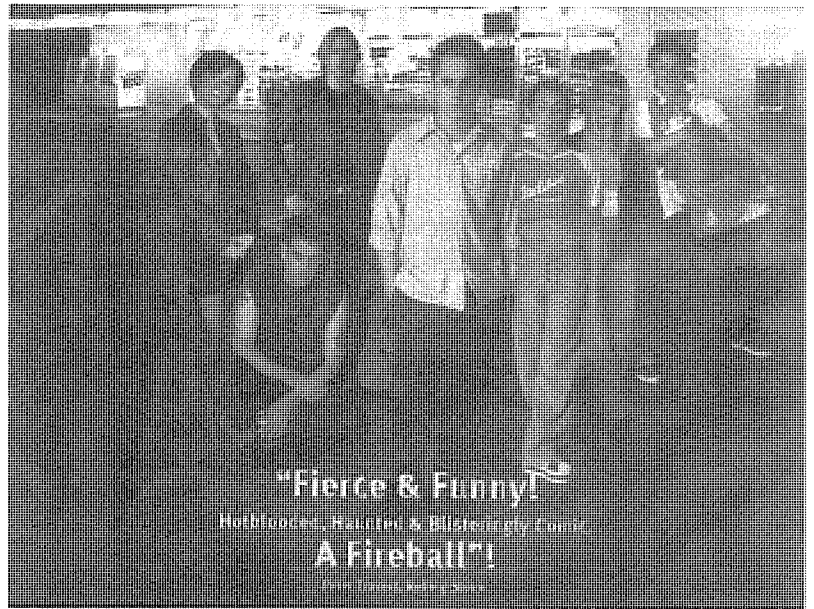
The setting is a parking lot, in the back of a 7-11, where seven suburban friends express their dark, gruesome views on the present, and look forward to a different way of life; yet one night changes the lives of a few, leaves one with an overdose, and the others back

where they started but with a different perspective regarding their existence. It's mostly all talk, talk, talk, that we've heard before with a different twist of corruption and hope. Generation X is portrayed with all its stereotypes, but with a touch of dramatic irony.

This movie thrives on the corruption of the "American society", whereas

a viewer can walk out of the theater in disgust or in deep thought, trying to analyze every aspect of its philosophical reality.

Tina Soulahian

Another Dylan?

"This is one of our old songs, it dates from the 60s" he said. Was this statement implying Jacob Dylan's desire to be compared to his father? Requested or not, the comparisons are inevitable when one proudly exhibits the last name of one of the most legendary artists of the 60s: Bob Dylan.

One cannot help but admire Jacob's braveness, in surfacing to the mainstream as Bob Dylan's successor. The Wallflowers, with lead singer Jacob Dylan, whose mere "How you doin'" filled The Spectrum with the riotous screams of the teenage girls lined-up in front of the stage, opened the show with "One Headlight"---the second hit from their latest album "Bringing Down the Horse".

Surprisingly, adolescent girls were not the only constituents of the audience. The Wallflowers attracted a variety of spectators, ranging from the usual infatuated teeny-boppers, to curious Bob Dylan fans.

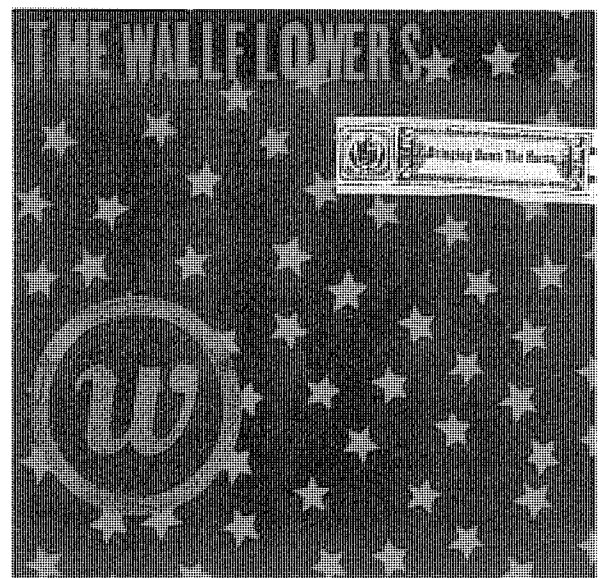
With his good looks---which contribute greatly to the success of the band---and wearing his familiar black attire, Jacob gave the impression of an intellectual poet. Contrary to my expectations, the band performed very well. The interaction between the band-members and the audience substituted for the lack of energy, exhibited by the band members, which was only a consequence of the mellow folk-rock style of music played by the band.

The crowd responded with enthusiasm to a cover version of The Artist Formerly Known As Prince's "Raspberry Beret", which brought the concert to its end.

Will Jacob Dylan be successful in his attempt to meet the high expectations carried by the words "Bob

Dylan's son" or will the popularity of the band fade away along with Jacob's good looks?

N.

Hovannes Aivazovsky

(1817-1900)

Հայ ժողովուրդը մեծ ազդեցություն ունեցած է գրականության, նկարչության, երաժշտության եւ այլ ճիւղերու վարճացման մէջ: Բամաշխարհային

Aivazovsky was obliged to work in coffee shops, which lead to his learning of different oriental languages. He also learned to play folk melodies on the violin. Soon he started to draw, but lacking money to pay for materials, he had to draw with charcoal on the whitewashed walls of the town.

These drawings attracted the attention of the town mayor, who helped Aivazovsky enter the Simferopot Gymnasium, and in 1833, the St. Petersburg Academy of Arts, from where he graduated with a gold medal. Afterwards, he went on to Italy to continue his studies and returned to his native land, at the age of 25, as an internationally acclaimed seascape painter. He was also elected a member to five European Academies and was awarded the medal of the French legion of Honor.

Aivazovsky's creative world depicts aspects of Armenian culture, which leads to conclude that it is impossible to separate his art from his native people. Thus, he has revealed, in his best seascapes (and in a legacy of 6000), his inner self

through the spirit of the times, his ideals of humanism, and the love of freedom.

Aivazovsky made his mark in contemporary art through his own rules and his own world view; he has remained true, to both his academic background and his romantic inclinations. His expressive language was in complete harmony with the techniques he used. He knew the sea ever since he was a young boy, had loved it passionately, and had known the secrets of its movements. It was his memory, together with his imagination, that were responsible for his best works. Instead of merely reproducing the sea, Aivazovsky tells us its fables and thus makes a symbolic statement.

Aivazovsky used the magical aspect of light to help him make contact with the dreamlike quality of his art. The perspective viewer will observe that, while painting the waves, clouds or sky, the artist's emphasis is on light. The concept of light was all important to him; it represented the eternal symbol for life, hope, and faith.

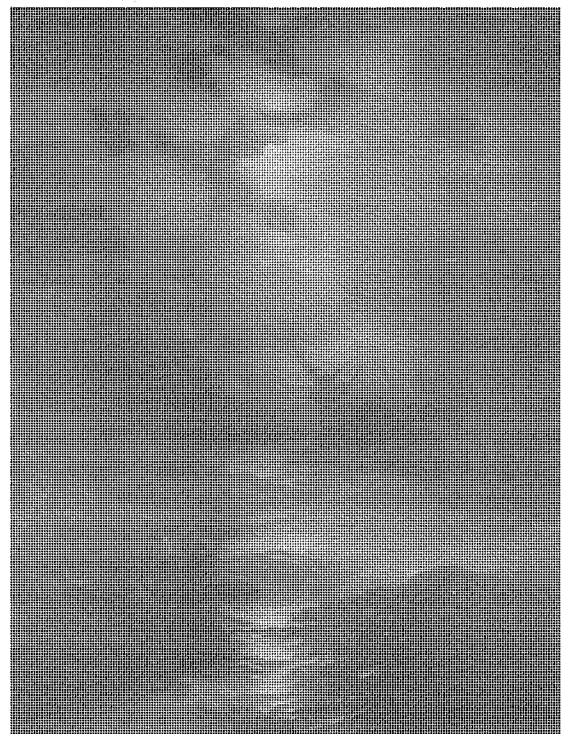
The freedom loving of Aivazovsky was as much an expression of the times as it was a reflection of the destiny of his people. Inspired by the Greek movement of liberation, he produced paintings depicting that struggle, and wished for a similar fate for the Armenians.

In 1895, when Sultan Abdul Hamid ordered the series of massacres, which claimed the lives of hundreds of thousands of Armenians and the destruction of numerous Armenian cultural monuments, Aivazovsky was shocked. Consequently, he threw into the sea, the medal that the Sultan had given him years before. He painted and exhibited canvases depicting the massacre. It was with pain and grief that he painted his last canvas "The Explosion of the Turkish Ship," which he could not finish. The date was May 2nd, 1900.

Aivazovsky was one of the Armenian artists who received his education in European and Russian schools, and thus was able to introduce new concepts into our national art and paved the road for future Armenian artists.

Tina Soulahian

Source: Ivan (Hovh.) Aivazovsky

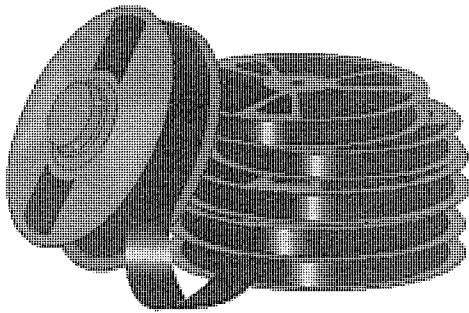

մշակոյթի յառաջընթացին մէջ, հին թէ նոր, Բայոյ ներդրումը նկարելի եղած է: Ծնորհիւ այս հանճարներուն, համայն աշխարհ ծանօցաւ Բայոյ հմտութեան, միաժամանակ ծանօթանալով հայ մշակոյթին եւ պատմութեան: Բերաւաբար, «Արծիւ»-ը յերայսու իր մշակութային բաժնով ձեպի պիտի ներկայացնէ հայ ազգի փառանքները, որոնք պարիւ կը բերեն մեր ժողովուրդին:

Aivazovsky was born to an Armenian family in the city of Theodosia in the Crimea. His father was a well educated man who knew several oriental languages, and played a significant part in the commercial life of the town. Unfortunately, the epidemic plague that swept Theodosia in 1812 wrecked his business, and when Aivazovsky was born, the family had fallen on hard times. Due to these circumstances,

Dante's Peak

There will be two volcano movies exploding this year and the first to erupt is Dante's Peak, which stars Pierce Brosnan (Goldeneye) and Linda Hamilton (Terminator) and is directed by Roger Donaldson (Species).

Pierce Brosnan plays a volcanologist who is studying a volcano in the northwest Pacific that he believes is about to blow its top. But when he tries to warn the town's people, including the mayor—played by Hamilton—his warnings are ignored.

The movie has a lot of good special effects. When you go to see a volcano movie, you expect a lot of lava, but Dante's Peak doesn't deliver that; instead, it delivers a lot of dust.

This movie, compared to Twister, has a plot and a story, which is focused upon during the first half of the movie. If you want to see a big, high-budget, entertaining movie, this is the movie for you.

◆ ◆ 1/2

Empire Strikes Back

Empire Strikes Back is the second part of George Lucas's Star Wars Trilogy. Luke Skywalker (Mack Hamill), Princess Leia (Carrie Fisher), and Han Solo (Harrison Ford) continue their adventures to battle against the evil force's of Darth Vader. In this movie, the weird Yoda makes his first appearance as a Jedi-Trainer who's teaching Luke how to use the force for good.

If you're a fan of the Star Wars Trilogy, then you'll have to see this movie. This new version of Lucas's masterpiece is digitally remastered with THX, has a new soundtrack, and has a whole new level of special effects expertise to the big screen.

◆ ◆ ◆ ◆

HOVIG KALANJIAN

Horoscope by Psychic Sonia

ARIES

(March 21-April 19)

Ruling planet: Mars

Signs in harmony for companionship, marriage: Gemini, Libra, Cancer.

Friendship and Love: the life of an Aries is filled with friendships one of which is destined to become enormously intense. You are very frank, generous, and affectionate, but you must tame your impulsiveness and when you do, you will find your mate.

TAURUS

(April 21-May 21)

Ruling planet: Venus

Signs in harmony for companionship, marriage: Capricorn, Cancer, Leo, Sagittarius.

Friendship and Love: when it comes to friendship and love, the Taurus is incredibly loyal. You are well known because of your self-knowledge and confidence, and that could be a reason why people are intimidated by you. You must be less aggressive and more sensitive.

GEMINI

(May 21-June 21)

Ruling planet: Mercury

Signs in harmony for companionship, marriage: Libra, Gemini, Aries, Aquarius.

Friendship and Love: nobody can exactly figure out a Gemini, because he is changeable. Your mood changes with the people you come in contact with. You are excellent company and you have the capability to love and to be loyal. So finding your true love will not be so hard.

CANCER

(June 22-July 22)

Ruler: Moon

Signs in harmony for companionship, marriage: Pisces, Scorpio, Taurus, Libra, Capricorn.

Friendship and Love: the Cancer is very romantic but often very sensitive and very shy or proud to show it. You have had many flirtatious experiments with love. Eventhough they have not worked out the way you hoped, you will find your mate where you least expect it.

LEO

(July 23-Aug. 23)

Ruler: Sun

Signs in harmony for companionship, marriage: Sagittarius, Aries, Libra, and Aquarius.

Friendship and Love: at heart, Leos are over-generous, but by fear of getting hurt, often they misplace their feelings. You are lucky, but unfortunately not when it comes to love, because you do not know how to choose your friendships. However, your big heart and your power to forgive will bring you happiness.

VIRGO

(Aug 24-Sept 23)

Ruling planet: Mercury

Signs in harmony for companionship, marriage: Capricorn, Taurus, Virgo, Aries, and Pisces.

Friendship and Love: Virgos are pure and serene, and when it comes to love, they are very affectionate and caring. Your sensitivity prevents you from giving your heart to someone. You like to surround yourself with friends, and who knows, maybe one of them will melt your heart!

LIBRA

(Sept 24-Oct. 23)

Ruling planet: Venus

Signs in harmony for companionship, marriage: Aries, Sagittarius.

Friendship and Love: the Libra values love more than anything else in life. You are very considerate and passionate, but often, you are very shy and that is why you control your emotions. You need order in your life, and you will find it with the signs you are in harmony with.

SCORPIO

(Oct 24 -Nov 22)

Ruling planet: Mars

Signs in harmony for companionship, marriage: Cancer, Pisces, Leo, and Virgo.

Friendship and Love: your friendships and companionships are very intense. Even if you do not reveal it, you are soft and sentimental, but fail in communicating feelings. You are intrigued by mysteries and that is

why your impulsiveness will lead you to love.

SAGITTARIUS

(Nov 23-Dec 21)

Ruling planet: Jupiter

Signs in harmony for companionship, marriage: Aries, Leo, Sagittarius, Libra, and Gemini.

Friendship and Love: the Sagittarius loves variety in life, and values most importantly freedom. Your impulse plays a big role in love because you get attached too quickly but that may lead to disappointments. Emotionally, try to keep a safe distance and if it's meant to be, everything will work out!

CAPRICORN

(Dec 22-Jan 20)

Ruling planet: Saturn

Signs in harmony for companionship, marriage: Taurus, Virgo, Cancer, Aries.

Friendship and Love: the Capricorn needs freedom and independence to fully develop. You have a lot of ambition and courage, but most of all, you are gifted with perseverance. Eventhough sometimes you are insecure, your perseverance will get you what you want, especially in love.

AQUARIUS

(Jan 21-Feb 19)

Ruling planet: Saturn

Signs in harmony for companionship, marriage: Aries, Gemini, Libra, and Cancer.

Friendship and Love: the Aquarius is very affectionate, cheerful, and feels comfortable when he/she is with friends. You have a year of suffering, and that may explain why you run away from love. You are very faithful and loyal, and with these qualities you will find someone compatible.

PISCES

(Feb 19 -March 20)

Ruling planet: Jupiter

Signs in harmony for companionship, marriage: Cancer, Scorpio, Virgo, Libra, and Pisces.

Friendship and Love: romantic at heart, Pisces want to be reassured that they are loved. Love is at the center of everything. For you, affection is very important. You are very trustworthy and people want to confide in you. But it is definitely your dreamy side that will help you find happiness.

ԶԱՐԳԱՅՄԱՆ ՄՐՅՈՒՄ

1 Երբ եւ իր դաշնագրով Ռուսերը պաշտօնապէս կը հաստատուին հայաստանի մէջ:

2 Ռվ ըսած է այս տողերը. «Իբրեւ արձիւ սաւառնում ես լեռ ու ժայր. թնթազնում ես երկինք երկիր տենչաւար»:

3 Ինչ կարելի էր դէպքեր պատահած են հետեւեալ թուականներուն.
1896 . . .
1901 . . .
1908 . . .
1920 . . .

4 Երբ հիմնուեցաւ հայրենիքի Փրկութեան կոմիտէն եւ ի՞նչ էր նախագահը:

5 Ռր երկիրներուն մէջ ճնունդ առին հետեւեալ վարչաձեւերը.
Փաշիկմ . . .
Նաչիկմ . . .
Սոցիալիկմ . . .

6 Ռվ էր այն անձը որ առաջին անգամ ոտք կոխեց լուսինին վրայ եւ իր թուականին տեղի ունեցաւ այս դէպքը:

7 Երբ տեղի ունեցաւ Կուկունեան արշաւանքը եւ որիւ ղեկավարութեամբ:

8 Երբ հռչակուեցաւ Թրքական Սահմանադրութիւնը եւ որիւ կողմէ:

9 1319 թուականին հայկական իր քաղաքը երկրաշարժի մը հետեւանքով կործանեցաւ:

10 Թրքահայաստանը կը բաղկանար 6 նահանգներէ: Տո՛ւր անոնց անունները:

Պատասխանները ուղարկեցէ՛ք հետեւեալ հասցէին.

ARDZIV BARPERATERT

c/o ARF YOC CE

3401 Olivar-Asselin

Montreal (Quebec) H4J 1L5

Tel.: (514) 331-6548

Բարցումներուն ճիշդ պատասխանողները պիտի ստանան նուէրներ:

equipbureau

2350 Manella suite 115 CANADA INC.

T.M.R., Québec, H4P 2P4

Tél.: (514) 738-6622

Fax: (514) 738-5921

Mention this ad and and get an additional **10% off**

We also assemble our own clones...EQPRO

Free delivery in North America

AST COMPUTER

TOSHIBA

COMPAQ

HEWLETT
PACKARD

NEC

SAMSUNG

SONY

Մարտիրոս Արշակի Շահնապարեան

Մարտիրոս Արշակի Շահնապարեան: Անդամ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան: Ծնուել է 1960 թ., Շամխորի շրջանի Բարսում գիւղում: 1969 թ. ընտանիքով մշտական բնակութեան են տեղափոխուել Նայիրիի շրջանի Նոր Երզնկա ավան: Մինչեւ 1988 թուականը՝ շինարար: Այնուհետեւ մասնակցեց Երասխաւանի, Ոսկեպարի, Կոռնիծորի Գերաշէնի ինքնապաշտպանական կռիւներին:

Մարտիրոս Շահնապարեանը շինարար էր եւ զինուոր: Նա պէտք է այնպէս, ուր պիտի կառուցուէին կամ պաշտպանէին կառուցածը: Նեղսլ վրդովուեց տեղը չգտաւ, մինչեւ որ չլայտնուեց Նոր Մուսալեռում՝ Գերաշէն ուր ընդհատուել էր հայ շինականի աշխատանքը, եւ թշնամին սպառուում էր նուազաւ գիւղը:

Ապրիլի 5ին՝ Մարտիրոս Շահնապարեանը Արցախեան պապենական աշխարհի գիշերային անդորը պաշտպանելիս, զոհուեց ՕՄՕՆականների արձակած դաւադիր գնդակից: Նրա ընկերները վրէժխնդիր եղան զոհուած ընկերոջ համար: Այնուհետեւ, վրէժխնդրութեան օրէնքին հայ ֆիդայու հաւաքարմութեան մէջ համոզուեցին Կուշչի Արմաւիր գիւղի «նորածիլ հարեւանները», համոզուեց թշնամին, եւ նրանք, ովքեր կը փորձեն ձեռք բարձրացնել հայ կեանքի վրայ: Կարող էր չլինել այս զոհը: Այո, կարող էր, բայց նրա ու նրա նման հերոսների արեան գնով է, որ ապրում եւ պայքարում է Արցախը: Մարտիրոսն իր ընտրութիւնն արել էր այն պահից, երբ Արցախի ձայնին ունկնդիր՝ զինուորագրուեց հայ մարդու կեանքի ու պատուի պաշտպանութեան սուրբ գործին:

Նուիրեալ հայորդու մարմինը Ապրիլի 7ին, «Վերքերով լի» երգի ուղիկցութեամբ, ամփոփուեց Նոր Երզնկա ավանի 1915թ. Ցեղասպանութեան զոհերի յուշակոթողի մօտ (1991, թիւ 6):

«ԱԶՍԱՍԱՐՏ»

A R D Z I V

3401 Olivar Asselin

Montréal, Québec

H4J 1L5, Canada

Tél: (514) 331-6548

Fax: (514) 332-4870

Publié par / Published by
Organisation Jeunesse Arménienne
du Canada Ardziv

Marketing / Publicité

M. Minas Kelechian

Tél: (514) 333-6278

Fax: (514) 332-4870

POSTE MAIL

Société canadienne des postes / Canada post corporation

Convention # 0994677

Client No. 04425383-99